

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ПРЕДМЕТ: Извештај по расписаном конкурс за избор једног наставника у звање редовног професора, за ужу научну област Операциона истраживања

Одлуком Изборног већа Факултета организационих наука 05-02 бр. 4/42 од 16.06.2021. године одређена је Комисија за припрему извештаја о кандидатима који су се пријавили на конкурс за избор једног наставника у звање редовног професора за ужу научну област Операциона истраживања, у саставу:

1. др Милан Мартић, редовни професор Факултета организационих наука, Универзитета у Београду, председавајући,
2. др Мирко Вујошевић, редовни професор Факултета организационих наука, Универзитета у Београду, члан,
3. др Владимир Поповић, редовни професор Машинског факултета, Универзитета у Београду, члан.

На основу прегледа достављене документације, именована Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Конкурс за избор једног наставника у звање редовног професора за ужу научну област Операциона истраживања, објављен је у листу Националне службе за запошљавање “Послови”, број 939 од 23. јуна 2021. године, са роком за пријављивање у трајању од 15 дана. У предвиђеном року пријавио се један кандидат, др Марија Кузмановић, ванредни професор Факултета организационих наука Универзитета у Београду. Наведени кандидат је, у складу са условима Конкурса за избор наставника у звање редовног професора прописаним Законом о високом образовању, Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду, Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету, Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, Статутом Универзитета и Статутом Факултета, поднео Пријаву на конкурс и сву захтевану документацију.

I Биографски подаци о кандидату

1. Основни биографски подаци и образовање

Др Марија Кузмановић је рођена 05.08.1972. године у Чачку. Основну школу завршила је у Лучанима са просечном оценом 5,00. Средњу природно-математичку гимназију завршила је у Пожеги такође са просечном оценом 5,00. Факултет организационих наука уписала је 1993. године и дипломирала септембра 1996. године као прва у генерацији, са просечном оценом 8,98 (осам, 98/100) и дипломским радом урађеним у Лабораторији за операциона истраживања и оцењеним оценом 10 (десет), чиме је и стекла назив дипломирани инжењер за менаџмент.

Образовање је наставила на последипломским магистарским студијама на Факултету организационих наука, смер операциона истраживања и положила све планом предвиђене испите са просечном оценом 10 (десет). Магистарску тезу под називом "Conjoint анализа и могућност примене у одређивању потрошачких преференци" одбранила је 2004. године (ментор проф. др С. Крчевинац) и тиме стекла академско звање магистра техничких наука - подручје организационих наука за операциона истраживања.

Докторску дисертацију под називом "Модел некооперативног стратешког понашања олигопола базиран на теорији игара и Conjoint анализи" одбранила је 2011. године (ментори проф. др В. Вујчић и проф. др М. Мартић), такође на Факултету организационих наука и тиме стекла академско звање доктора техничких наука - област организационих наука.

2. Радно искуство

Кандидат Марија Кузмановић је од маја 1997. године била запослена на Факултету организационих наука, у Лабораторији за операциона истраживања „Др Јован Петрић“, као сарадник обдарен за научно истраживачки рад. Ангажовање преко тржишта рада трајало је до маја 2000. године. У том периоду, поред истраживачког рада и рада са студентима, активно је учествовала на пословима комуникације, кореспонденције и техничке припреме часописа *Yugoslav Journal of Operations Research - YUJOR*. Сарадњу са Лабораторијом је наставила и после прекида ангажовања преко тржишта рада, обављајући послове везане за часопис *YUJOR*.

У периоду 2002-2003. године била је запослена у маркетиншкој агенцији «*Marten Board International*».

Од фебруара 2003. године до септембра 2005. године радила је на Факултету организационих наука на радном месту Референт за издавачку делатност, као секретар редакције часописа *YUJOR*, сарадник редакције *ComSIS* и сарадник у Центру за истраживање тржишта.

Од септембра 2005. године, запослена је на Факултету организационих наука у настави, најпре као асистент а потом и као доцент, у ужој научној области Операциона истраживања.

У јуну 2018. године, постављена је за вршиоца дужности помоћника министра за међународну сарадњу и европске интеграције у Министарству просвете, науке и технолошког развоја, и на тој функцији остала до септембра 2019. године.

3. Наставна и научна звања

- 01.03.2017. – Ванредни професор, Факултет организационих наука, Универзитет у Београду, ужа научна област: Операциона истраживања;
- 15.05.2012. – Доцент, Факултет организационих наука, Универзитет у Београду, ужа научна област: Операциона истраживања;
- 01.09.2009. – Асистент, Факултет организационих наука, Универзитет у Београду, ужа научна област: Операциона истраживања;
- 01.09.2005. – Асистент, Факултет организационих наука, Универзитет у Београду, ужа научна област: Операциона истраживања;

II Педагошко искуство и научно-стручне активности

1. Искуство у педагошком раду са студентима

Кандидат др Марија Кузмановић је од избора у звање асистента изводила наставу на различитим предметима из уже научне области Операциона истраживања - како на основним академским, тако и на магистарским, мастер академским и докторским студијама. Предавала је на српском и енглеском језику. Поред тога, иницирала је и учествовала у тазвоју потпуно нових предмета и студијских програма.

Од септембра 2005. године као асистент изводила је наставу на предметима Операциона истраживања, Операциона истраживања 1, Операциона истраживања 2, обавезним предметима на III години основних академских студија, а од 2007. године и на изборним предметима Теорија игара (основне академске студије) и Теорија игара и пословне стратегије (мастер академске студије), такође на Факултету организационих наука. Током школске 2006/07. године учествовала је у извођењу наставе на предмету Операциона истраживања, у оквиру последипломских студија на Војној академији. Од 2009. године ангажована је на предмету Квантитативне методе у технолошком менаџменту (*Quantitative methods in technology management*) у оквиру мастер програма са дуалном дипломом *International Business and Management*, развијеног и акредитованог у сарадњи Факултета организационих наука и *Middlesex University* из Лондона.

Од маја 2012. године ангажована је као наставник на Факултету организационих наука на свим нивоима студија:

Основне студије: Операциона истраживања 1, Операциона истраживања 2, Основе теорије игара, Напредно планирање и распоређивање.

Мастер студије: Пословна аналитика и оптимизација, Преговарање и теорија игара, Теорија игара и пословне стратегије, Мерење преференција

пословних субјеката, Операциона истраживања - одабрана поглавља, Савремени трендови у операционим истраживањима, Квантитативне методе у технолошком менаџменту (*Quantitative methods in technology management*), Квантитативне методе у менаџменту, Пословна аналитика у финансијама.

Докторске студије: Наука о менаџменту, Нови трендови у операционим истраживањима, Теорија игара у организацији, Квантитативни модели и методе у менаџменту,

Др Марија Кузмановић је самостално развила следеће предмете на Факултету организационих наука: Основе теорије игара (основне академске студије), Теорија игара и пословне стратегије и Мерење преференција пословних субјеката (мастер академске студије) и Теорија игара у организацији (докторске студије). Из свих наведених предмета се изводи настава.

Активно је учествовала у развоју и имплементацији Студијског програма Пословна аналитика на мастер академским студијама Факултета организационих наука.

Похађала је програм стручне едукације и усавршавања у оквиру семинара „*Case method teaching, bringing the real world into your classroom*“, а у организацији *ECCH* Велика Британија, на Факултету организационих наука, 2007. године.

2. Наставни материјали

Др Марија Кузмановић је аутор и коаутор следећих наставних материјала:

- **Kuzmanović, M.**, *Teorija igara*, Fakultet organizacionih nauka, Beograd, 2017. ISBN 978-86-7680-334-7
- Martić, M., Stanojević, M., Makajić-Nikolić, D., Savić, G., **Kuzmanović, M.**, Panić, B., Andrić Gušavac, B., *Operaciona istraživanja 1, Zbirka zadataka sa praktikumom*, Fakultet organizacionih nauka, Beograd, 2015. ISBN - 978-86-7680-317-0
- Martić, M., Stanojević, M., Makajić-Nikolić, D., **Kuzmanović, M.**, Popović, G., Panić, B., Andrić, B., *Operaciona istraživanja 2, Zbirka zadataka*, Fakultet organizacionih nauka, Beograd, 2007. ISBN - 978-86-7680-110-7

Аутор је монографије "Квантитативне методе у управљању маркетингом: Примена *Conjoint* анализе" која представља део обавезне литературе на изборном предмету Мерење преференција пословних субјеката, на Мастер академским студијама Факултета организационих наука.

3. Оцена педагошког рада

На свим досадашњим анонимним вредновањима педагошког рада наставника, која су спроведена у форми семестралних анкета на Факултету организационих наука, Марија Кузмановић је оцењена високим оценама од стране студената, а 18 пута је награђивана од стране Факултета организационих наука, као један од 5 најбоље оцењених асистената/наставника

Просечна оцена педагошког рада Марије Кузмановић од стране студената за претходни изборни период је 4.91, на скали од 0 до 5. Оцене по предметима основних академских студија за претходни изборни период приказане су у табели.

Школска година и семестар	Просечна оцена	Број анкетираних студената
2020/21 – летњи (онлајн настава)	4,98	64
2019/20 – зимски	4,83	43
2018/19 – летњи	4,96	54
2018/19 – зимски	4,86	15
2017/18 – летњи	4,97	32
2017/18 – зимски	4,61	30
2016/17 – летњи	4,94	109
2016/17 – зимски	4,90	46

4. Менторства и чланства у комисијама

Од 2005. године до данас кандидат Марија Кузмановић је била ментор и члан већег броја комисија за преглед и одбрану дипломских, завршних и мастер академских радова. Била је ментор 120 завршних (дипломских) радова и 58 мастер академских радова, а члан комисије за преглед и одбрану 89 завршних радова и 57 мастер академских радова.

Марија Кузмановић је била ментор једног магистарског рада:

- Обрадовић Зоран, Процес преговарања у менаџменту и командовању у одбрани и његова оптимизација, Факултет организационих наука, Београд. Одбрањена септембра 2015. године

Ментор је једне одбрањене докторске дисертације:

- Вукић Милена, Модел оптималног тржишног позиционирања у туризму базиран на преференцијама туриста, Факултет организационих наука, Београд. Одбрањена 29.6.2015.

Била је члан комисије једне одбрањене докторске дисертације:

- Милена Поповић, Унапређење анализе обавијања података методама мултиатрибутивног одлучивања, Факултет организационих наука, Београд. Одбрањена 24.09.2019. године

Члан је комисије две докторске дисертације чија израда је у току.

Такође, др Марија Кузмановић је више пута била члан комисија за избор у звања научно-наставног подмлатка Катедре за Операциона истраживања и статистику и члан једне комисије за избор у научно звање научни сарадник на Факултету за хотелијерство и туризам, Универзитета у Крагујевцу.

5. Учешће у ваннаставним активностима студената

Др Марија Кузмановић је била коментор тима студената ФОН-а који су на светском студентском такмичењу из Операционих истраживања и пословне аналитике у организацији Института за операциона истраживања и науку о менаџменту – *INFORMS*, освојили престижно 4. место у свету. Такмичење је одржано у априлу 2018. године у Балтимору, САД.

6. Области научног рада

Области научно-истраживачког рада и интересовања Марије Кузмановић су: операциона истраживања, математичко моделирање, теорија игара, квантитативне методе у маркетингу и методе и технике за мерење преференција.

До сада је, самостално и у сарадњи са другим ауторима, објавила преко 140 научних радова, који су публиковани и презентовани на домаћим и иностраним научним скуповима, као и у домаћим и иностраним часописима из уже научне области Операциона истраживања. Аутор је уџбеника „Теорија игара“, коаутор две збирке задатака из Операционих истраживања и аутор монографије "Квантитативне методе у управљању маркетингом: Примена *Conjoint* анализе", у издању Друштва операционих истраживача Југославије. Објавила је 20 радова у часописима са импакт фактором, од чега два у категорији M21a и два у категорији M21. Уредник је тематског зборника водећег међународног значаја „*Advances in Operational Research in the Balkans*“ у издању *Springer*-а.

7. Подаци о цитираности

Број цитата у зависности од цитатне базе:

Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“: 115 хетеро цитата у бази података Web of Science за период од 2008. године до јуна 2021. године, *h*-индекс = 6 (Потврда о броју цитата од 28.06.2021. године)

Scopus: 175 цитата, *h*-индекс = 6 (на основу извештаја из базе 05.07.2021. године)

Publons (WoS Clarivate Analytics база): 115 цитата, *h*-индекс = 6 преузето 05.07.2021. године са <https://publons.com/researcher/2785404/marija-kuzmanovic/publications/>

Google Scholar: 511 цитата (361 од 2016. године), *h*-индекс = 12, *h*₁₀-индекс = 14, преузето 05.07.2021. године са <https://scholar.google.com/citations?user=vXZgN-cAAAAJ&hl=en>

8. Научно-истраживачки и стручни пројекти

Др Марија Кузмановић је учествовала у већем броју националних пројеката, како истраживачких, тако и комерцијалних:

- 2011-2020: „Мониторинг и адаптивно управљање ризиком у површинској експлоатацији минералних сировина“, ТР33044, члан истраживачког тима.

- 2011–2016: „Нове информационе технологије за аналитичко одлучивање базиране на организацији експеримента и обсервацији и њихова примена у биолошким, економским и социолошким системима“, ИИ44007, члан истраживачког тима.
- 2008–2010: „Напредно планирање и распоређивање“, развојно-технолошки пројекат Министарства за науку и животну средину Србије, члан истраживачког тима.
- 1996–2000: „Операциона истраживања у управљању пословним и производним системима“, стратешки научно-истраживачки пројекат - шифра 10T02, члан истраживачког тима. Факултет организационих наука и Министарство за науку и технологију Србије.
- 2004: „Евалуација адвертајзинг кампање“ - МОБТЕЛ Србија, члан истраживачког тима.
- 1999–2000: „Оптимизација исхране у дечијим вртићима“, члан тима, Институт за економику домаћинства Србије.

Учествовала је на два међународна пројекта:

- *Erasmus+ Key Action 2 (KA2) project, Capacity Building in the field of Higher Education (CBHE): „FINancial management, Accounting and Controlling for capacity building of public administration / FINAC“ (Project № 573534-EPP-1-2016-1-RS-EPPKA-2-CBHE-JP).*
- *Erasmus+ project, „Implementation of Dual Education in Higher Education of Serbia / DualEdu“, EACEA 586029-EPP-1-2017-1-RS-EPPKA2-CBHE-SP*

Тренутно је укључена у један међународни пројекат:

- *Erasmus+ project: „Financial Technology and digital innovation to modernise and develop curricula of Vietnamese and Philippines Universities / TRUST“ (Project № 610256-EPP-1-2019-1-IT-EPPKA2-CBHE-JP).* Координатор пројекта је *the Università degli Studi Guglielmo Marconi.*

Као виши програмски службеник (*Senior Programme Officer - SPO*) за пројекте претприступне помоћи (ИПА) у Министарству просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, била је одговорна за програмирање, као и за уговарање и праћење реализације неколико ИПА пројеката.

9. Чланства у уређивачким и организационим одборима, научним и стручним организацијама/асоцијацијама

Учешћа у организационим и уређивачким одборима конференција

Осим наставних активности, Марија Кузмановић је у протеклом периоду имала низ стручних активности. Била је технички секретар конференције SymOrg 2004, у организацији Факултета организационих наука, потпредседник организационог одбора XL Симпозијума о операционим истраживањима – СИМ-ОП-ИС 2013 и потпредседник организационог одбора међународног научног скупа *XI Balkan Conference on*

Operational Research - BALCOR 2013. Такође је била члан организационог одбора више домаћих и међународних научних конференција:

- BALCOR 2018: XIII Balkan Conference on Operational Research, May 2018, Belgrade, Serbia.
- SYM-OP-IS 2007, XLV Symposium on Operational Research, September 2007, Zlatibor, Serbia.
- BALCOR 2007: VIII Balkan Conference on Operational Research, September 2007, Zlatibor, Serbia.
- SYM-OP-IS 2005, XLIII Symposium on Operational Research, September 2005, Vrnjačka Banja, Serbia.
- SYMORG 2006: 10th International Scientific Symposium, June 2006, Zlatibor, Serbia.

Од 2013. године члан је програмског одбора научне конференције Симпозијум о операционим истраживањима - СИМ-ОП-ИС.

Члан је Друштва операционих истраживача Србије и Савеза инжењера и техничара Србије.

Уређивање зборника радова и часописа

Марија Кузмановић је била уредник зборника радова једне међународне и једне домаће конференције и уредник зборника абстраката једне међународне конференције:

- Martić, M., Savić, G. **Kuzmanović, M.** (Eds.). (2018). *XIII Balkan Conference on Operational Research – Book of Abstracts*, The Mathematical Institute of the Serbian Academy of Sciences and Arts (SANU), Belgrade. ISBN: 978-86-80593-65-4
- Mladenović, N., Savić G., **Kuzmanović, M.**, Makajić-Nikolić, D., Stanojević, M. (Eds.). (2013). *Proceedings of XI Balkan Conference on Operational Research*, Faculty of Organizational Sciences, Belgrade. ISBN: 978-86-7680-285-2 (**M36**)
- Martić, M., Vujošević, M., Makajić-Nikolić, D., **Kuzmanović, M.**, Savić G. (Eds.). (2013). *XL Simpozijum o operacionim istraživanjima – Zbornik radova*, Fakultet organizacionih nauka, Beograd. ISBN: 978-86-7680-286-9 (**M66**)

Такође је била уредник тематског зборника водећег међународног значаја:

- Mladenović, N., Sifaleras, A., & **Kuzmanović, M.** (2020). *Advances in Operational Research in the Balkans*. Springer. eBook ISBN 978-3-030-21990-1. doi: 10.1007/978-3-030-21990-1 (**M17**)

Тренутно је гостујући уредник специјалног броја часописа *Educational Sciences* (индексиран у базама: *Scopus* (*CiteScore* = 2.1), *ESCI* (*Web of Science*), *ERIC*, *Educational Research Abstracts*, *PsycINFO*):

- **Kuzmanović, M.**, Makajić-Nikolić, D. (eds.), Special Issue: Student Preferences and Satisfaction: Measurement and Optimization, *Educational Sciences* (https://www.mdpi.com/journal/education/special_issues/student_education).

Др Марија Кузмановић је члан уређивачког одбора два научна часописа:

- *Management – Journal for Theory and Practice of Management*, у издању Факултета организационих наука. ISSN: 1820-0222 (категорисан као M24)
- *Yugoslav Journal of Operations Research (YUJOR)*, ISSN: 0354-0243 (Индексиран у Scopus бази, CiteScore = 1.2)

Рецензије научних радова и књига

Др Марија Кузмановић је била је рецензент радова у научним часописима, као и у зборницима радова домаћих и међународних научних скупова. Више пута је била рецензент радова у часописима са *SCI/SSCI* листе са импакт фактором:

- *International Journal of Production Research*, ISSN 1366-588X, (M21a, *IF* = 8.568)
- *Ekonomska istraživanja - Economic Research*, ISSN 1331-677X, (M21, *IF* = 3.034)
- *Higher Education*, ISSN 0018-1560 (M21, *IF* = 4.634)
- *Sustainability*, ISSN 2071-1050 (M22, *IF* = 3.251)
- *Land*, ISSN 2073-445X (M22, *IF* = 3.395)
- *Artificial Intelligence Review*, ISSN 0269-2821 (M21, *IF* = 8.139)
- *Polish Journal of Environmental Studies*, ISSN 1230-1485 (M23, *IF* = 1.699)

Такође је била рецензент радова у часописима индексираним у *Scopus* и другим базама:

- *Information*, ISSN 2078-2489 (*CiteScore* = 3.0)
- *Education Sciences*, ISSN 2227-7102 (*CiteScore* = 2.1)
- *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education IJCRSEE*, ISSN 2334-847X (*CiteScore* = 1.8)
- *Yugoslav Journal of Operations Research (YUJOR)*, ISSN: 0354-0243 (*CiteScore* = 1.2)
- *Management: Journal of Sustainable Business and Management Solutions in Emerging Economies*, ISSN 1820-0222 (M24)

Марија Кузмановић је била рецензент књиге:

- Fabac, R. (2020). *Organizacijska teorija - s naglaskom na teoriju igara*, Jastrebarsko: Naklada Slap, 2020. ISBN: 978-953-6071-68-5

10. Допринос академској и широј заједници

Др Марија Кузмановић је од октобра 2015. године до октобра 2018. године била члан Савета Факултета организационих наука, а од 01.10.2016. до јуна 2021. године руководилац Лабораторије за операциона истраживања „Др Јован Петрић“. У претходном периоду била је члан бројних комисија и радних група на Факултету организационих наука. Такође је била:

- вршилац дужности помоћника министра за међународну сарадњу и европске интеграције у Министарству просвете, науке и технолошког развоја током 2018 и 2019. године,

- члан стручног тима за реформу високог образовања у Републици Србији (*Higher Education Reform Expert Team – HERE Team*),
- заменик председавајућег Преговарачке групе за образовање и културу (поглавље 26) у процесу приступања Европској унији,
- представник Републике Србије у стратешком комитету Ерасмус+,
- члан радне групе за израду дела Стратегије 2030 (Високо образовање и наука), члан радне групе за израду Закона о финансирању високог образовања, члан радне групе за израду Нацрта Закона о дуалном моделу студија у високом образовању, члан Посебне радне групе за координацију послова у вези са успостављањем јединственог информационог система просвете (ЈИСП), члан комисије за координисање и праћењу активности на увођењу матуре.

Као члан *HERE* тима учествовала је у већем броју конференција и округлих столова, а коаутор је и публикације „Изаови у високом образовању“ у издању Фондације Темпус.

У августу 2018. године је одлуком Владе Републике Србије постављена за члана Секторског већа за сектор природних наука, математике и статистике, а у децембру 2018. године изабрана је за председника Секторског већа, стручног и саветодавног тела чија је основна функција дефинисање потреба за квалификацијама на тржишту рада у Републици Србији и давање препорука о изради стандарда квалификација.

Од 2019. до 2021. године била је представник Републике Србије у CESSDA ERIC (Конзорцијум европских архива података о друштвеним наукама – *European Research Infrastructure Consortium*).

Ш. Библиографија научних и стручних радова

1. Монографије и тематски зборници међународног значаја (M10)

После избора у звање ванредног професора

Поглавље у монографији међународног значаја (M13)

- 1.1. **Kuzmanović, M., Savić, G., & Pajić, K.** (2020). Residential Attractiveness of Cities from the Perspective of the Efficiency, Residents' Perception and Preferences: The Case of Serbia. In *Advances in Operational Research in the Balkans* (pp. 139-165). Springer, Cham.

Поглавље у монографији међународног значаја (M14)

- 1.2. Sormaz, J., **Kuzmanovic, M.**, & Jeremic, V. Customer Preferences towards Digital Marketing Strategies. *Economics of Digital Transformation*, Research Monograph, Faculty of Economic and Business, Rijeka, 2019, 507-526. ISBN 978-953-7813-46-8
- 1.3. **Kuzmanovic, M.**, Langovic, Z., Factors Affecting Online Booking Intention and Behavior: The Case of Airbnb, TOURISM IN FUNCTION OF DEVELOPMENT OF

THE REPUBLIC OF SERBIA: Tourism in the Era of Digital Transformation, Thematic Proceedings, 132-151, 2018. ISBN 978-86-89949-29-2

- 1.4. Savić G., **Kuzmanović M.**, “Behaviour and Attitudes vs. Privacy Concerns of Social Online Networks”, in *Knowledge Discovery in Cyberspace: Statistical Analysis and Predictive Modeling*, Kuk K., Randelović D. (Eds.), Nova Publishers, 121-150, 2017. ISBN:978-1-53610-570-4
- 1.5. Vukić, M., **Kuzmanović, M.**, “Primena Conjoint analize u pozicioniranju gasrtronomskih manifestacija na turističkom tržištu Srbije” in International Thematic Monograph: Modern Management Tools and Economy of Tourism Sector in Present Era, 240-256, 2017. ISBN 978-86-80194-04-2
- 1.6. Katić, A., **Kuzmanović, M.**, Makajić-Nikolić, D., “Analiza uticaja rizika od terorizma na odabir turističke destinacije”, in International Thematic Monograph: Modern Management Tools and Economy of Tourism Sector in Present Era, 457-471, 2017. ISBN 978-86-80194-04-2

Уређивање тематског зборника водећег међународног значаја (M17)

- 1.7. Mladenović, N., Sifaleras, A., & **Kuzmanović, M.** (2020). *Advances in Operational Research in the Balkans*. Springer. eBook ISBN 978-3-030-21990-1. doi: 10.1007/978-3-030-21990-1

Пре избора у звање ванредног професора

Поглавље у монографији међународног значаја (M14)

- 1.8. Gušavac, B.A., Stojanović, D., & **Kuzmanović, M.**, „Conjoint-Based Approach to Location Choice in the Retail Industry: Conceptual Framework“, in: Maja Levi Jaksic, Sladana Barjaktarovic Rakocevic & Milan Martic (eds), *Inovative Management and Firm Performance An Interdisciplinary Approach*, Palgrave Macmillan, London, UK, 2014, p. 385- 401, ISBN: 978-1-137-40220-2.
- 1.9. Popović, M., Stojanović, S., **Kuzmanović, M.**, „Specific Aspects of Investment Valuation Under Uncertainty“, Chapter 10 in: K. Grzybowska, (Ed.), *Contemporary management: learning and knowledge in business*, Monograph, Publishing House of Poznan University of Technology, Poznan, Poland, 2012, pp: 137-149, ISBN: 978-83-7775-192-3
- 1.10. **Kuzmanović, M.**, Andrić Gušavac, B., & Martić, M., "Assessing Customer Value for New Products using Conjoint Analysis", Chapter 18 in: K. Grzybowska, M.K. Wyrwicka (Eds.), *Knowledge Management and Organizational Culture of Global Organization, Monograph*, Publishing House of Poznan University of Technology, Poznan, Poland, 2011, pp: 265-279, ISBN: 978-83-775-069-8.
<http://publikacje.logistyka-produkcja.pl/en/monographs/monographs-2011/79-knowledge-management-and-organizational-culture-of-global-organization-.html>

2. Радови објављени у научним часописима међународног значаја (M20)

После избора у звање ванредног професора

Међународни часописи изузетних вредности (M21a)

- 2.1. **Kuzmanovic, M.**, Makajic-Nikolic, D., & Nikolic, N. (2020). Preference Based Portfolio for Private Investors: Discrete Choice Analysis Approach. *Mathematics*, 8(1), 30. doi: 10.3390/math8010030

Истакнути међународни часописи (M22)

- 2.2. Popović, M., Savić, G., **Kuzmanović, M.**, & Martić, M. (2020). Using Data Envelopment Analysis and Multi-Criteria Decision-Making Methods to Evaluate Teacher Performance in Higher Education. *Symmetry*, 12(4), 563. doi: 10.3390/sym12040563
- 2.3. **Kuzmanovic, M.**, & Savic, G. (2020). Avoiding the Privacy Paradox Using Preference-Based Segmentation: A Conjoint Analysis Approach. *Electronics*, 9(9), 1382. Doi: <https://doi.org/10.3390/electronics9091382>

Међународни часописи (M23)

- 2.4. Panic, B., Kovacevic, I., Vujosevic, M., & **Kuzmanovic, M.** (2020). The Impact of Cooperativeness Supply Chain Performances. *International Journal of Engineering Education*, 36(6), 1877-1888.
- 2.5. Boševski, T., Vujić, S., Radosavljević, M., **Kuzmanovic, M.**, (2019). Linear Model of Location Optimization of Limestone Exploitation and Consumption in Macedonia, *Journal of Mining Science*, 55(1), 88-95. Doi: [10.1134/S1062739119015324](https://doi.org/10.1134/S1062739119015324)
- 2.6. **Kuzmanovic, M.**, Martic, M., & Vujosevic, M. (2019). Designing a Profit-Maximizing Product Line for Heterogeneous Market. *Tehnički vjesnik*, 26(6), 1562-1569. doi: [10.17559/TV-20180811192832](https://doi.org/10.17559/TV-20180811192832)

Часописи међународног значаја верификовани посебним одлукама (M24)

- 2.7. Vukić, M., **Kuzmanović, M.**, & Vukić, M. (2020). Students' perspective of internship in vocational higher education. *Management: Journal of Sustainable Business and Management Solutions in Emerging Economies*. doi: 10.7595/management.fon.2020.001
- 2.8. **Kuzmanovic, M.**, & Makajić-Nikolić, D. (2020). Heterogeneity of Serbian Consumers' preferences for Local Wines: Discrete Choice Analysis. *Economics of Agriculture*, 67(1), 37-54. doi:10.5937/ekoPolj2001037K

Пре избора у звање ванредног професора

Међународни часописи изузетних вредности (M21a)

- 2.9. **Kuzmanovic, M.**, Martic, M. (2012). An approach to competitive product line design using Conjoint data, *Expert Systems with Applications*, 39(8), 7262-7269, doi: 10.1016/j.eswa.2012.01.097.

Врхунски међународни часописи (M21)

- 2.10. **Kuzmanović, M.**, Savić, G, Andrić Gušavac, B, Makajić-Nikolić, D, Panić, B, (2013). A Conjoint-Based Approach to Student Evaluations of Teaching Performance, *Expert Systems with Applications*, 40(10), 4083-4089, doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.eswa.2013.01.039>.
- 2.11. **Kuzmanovic, M.**, Savic, G., Popovic, M., Martic, M. (2013). A New Approach to Evaluation of University Teaching Considering Heterogeneity of Students' Preferences, *Higher Education*, 66(2), 153-171, doi: 10.1007/s10734-012-9596-2. ISSN: 0018-1560.

Истакнути међународни часописи (M22)

- 2.12. Vukic M., **Kuzmanovic M.**, Kostic-Stankovic M. (2015). Understanding the Heterogeneity of Generation Y's Preferences for Travelling: a Conjoint Analysis Approach, *International Journal of Tourism Research*, 17(5), 482-491. doi: 10.1002/jtr.2015
- 2.13. Kovacevic, I., Panic, B., Vujosevic, M., **Kuzmanovic, M.** (2013). Application of Transactional Analysis in Bullwhip Effect Analysis, *Amfiteatru Economic*, XV(33), 210-223. ISSN: 1582 - 9146.
- 2.14. **Kuzmanovic, M.**, Radosavljević, M., Vujošević, M. (2013). Understanding Student Preferences for Postpaid Mobile Services using Conjoint Analysis. *Acta Polytechnica Hungarica*, 10(1), 2013, 159-176. ISSN: 1785-8860, <http://www.uni-obuda.hu/journal/Issue39.htm>
- 2.15. **Kuzmanovic, M.**, Martic, M., Vujošević, M., & Panic, B. (2011). Construction of efficient Conjoint experimental designs using MCON procedure, *International Journal of the Physical Sciences*, 6(24), (2011), 5659-5670. ISSN 1992-1950.

Међународни часописи (M23)

- 2.16. Ćirović, M., Makajić-Nikolić, D, Petrović, N., Vujošević, M., **Kuzmanović, M.** (2015). European Union Oil Import Dependency Risk Analysis, *Polish Journal of Environmental Studies*, 24(1), 75-81, doi: 10.15244/pjoes/26105.
- 2.17. **Kuzmanovic M.**, Djurovic M., Martic M. (2012). Factors affecting cooperation in social dilemmas: Experimental evidence from one-shot prisoner's dilemma, *Technics Technologies Education Management*, 7(1), 384-394.
- 2.18. **Kuzmanovic M.**, Andric-Gusavac B., Martic M. (2012). Using Conjoint analysis to identify key factors influencing customer value, *Technics Technologies Education Management*, 7(4), 1698-1706.

- 2.19. **Kuzmanovic, M.**, Vujošević, M., Martić, M. (2012) Using Conjoint Analysis to Elicit Patients' Preferences for Public Primary Care Service in Serbia, *HealthMED*, 6(2), 496-504.
- 2.20. Vujčić, S., Miljanović, I., **Kuzmanović, M.**, Bartulović, Z., Gajić, G., Lazić, P. (2011). The Deterministic Fuzzy Linear Approach in Planning the Production of Mine System with Several Open Pits, *Arch. Min. Sci.*, 56(3), 489–497. ISBN: 0860-7001.
- 2.21. **Kuzmanovic, M.**, Panic, B., & Martić, M. (2011). Identification of Key Positioning Factors in the Retail Sector: A Conjoint Analysis Approach, *African Journal of Business Management*, 5 (26), 10376-10386. ISSN: 1993-8233.

Часописи међународног значаја верификовани посебним одлукама (M24)

- 2.22. Popović M., Vagić, M., **Kuzmanović, M.**, Anđelković Labrović J. (2016). Understanding Heterogeneity of Students' Preferences towards English Medium Instruction: A Conjoint Analysis Approach, *Yugoslav Journal of Operations Research*, 26(1), 91-102, DOI: 10.2298/YJOR140915009P
- 2.23. **Kuzmanović, M.**, Kovačević-Vujčić, V., & Martić, M. (2011). Three-stage Entry Game: The Strategic Effects of Advertising, *Yugoslav Journal of Operations Research*, 21(2), 163-186, ISSN: 0354-0243, DOI: 10.2298/YJOR1102163K
- 2.24. **Kuzmanović, M.** (2008). The Nonstandard Algorithm for Constructing Efficient Conjoint Experimental Designs, *Yugoslav Journal of Operations Research*, 18(1), 63-74. ISSN: 0354-0243, DOI: 10.2298/YUJOR0801063K

3. Радови саопштени на скупу међународног значаја (M30)

После избора у звање ванредног професора

Предавање по позиву (M31)

- 3.1. **Kuzmanović, M.** (2019). Bounded Rationality in Decision Making Models. Zbornik radova 46. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is 2019, Kladovo, 15-18 Septembar 2019, Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka. ISBN (In *Conference proceedings-XLVI International Symposium on Operational Research SYMOPIS 2019* (Vol. 46, p. 5). FON.
<http://symopis2019.fon.bg.ac.rs/index.php?lang=en&page=invited-speaker>

Радови саопштени на скупу међународног значаја штампани у целости (M33)

- 3.2. **Kuzmanović, M.** (2020). Evolucionarna dinamika ponašanja stanovništva tokom pandemije COVID-19, Zbornik radova 47. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is 2020, Beograd, 20-23 Septembar 2019, Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet, 507-512. ISBN 978-86-7395-429-5

- 3.3. Obradović, T., Dmitrović, V., & **Kuzmanović, M.** (2019, December). Financial Performance Indicators: The Impact of Company's Lifetime and Industry Type. In *5th IPMA SENET Project Management Conference (SENET 2019)*. Atlantis Press.
- 3.4. Makajić-Nikolić, D., **Kuzmanović, M.**, Bačević, A. (2019). Preferencije studenata FON-a prema stručnoj praksi, Zbornik radova 46. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is 2019, Kladovo, 15-18 Septembar 2019, Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka. ISBN: 978-86-7680-363-7
- 3.5. Rakićević, A., Bačević, A., **Kuzmanović, M.**, Andrić Gušavac, B. (2019). Identifikovanje ključnih faktora koji utiču na izbor fitnes centra primenom Conjoint analize, Sym-Op-Is 2019, Kladovo, 15-18 Septembar 2019, Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka. ISBN: 978-86-7680-363-7
- 3.6. Bundalo, S., Rakočević, Z., **Kuzmanović, M.**, (2019). Određivanje preferencija studenata prilikom odabira posla primenom Conjoint analize, Sym-Op-Is 2019, Kladovo, 15-18 Septembar 2019, Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka. ISBN: 978-86-7680-363-7
- 3.7. **Kuzmanović, M.**, Makajić-Nikolić, D. (2018). Preferences of wine consumers towards local wine brands: case of Serbia, Symposium proceedings-XVI International symposium Symorg 2018: "Doing Business in the Digital Age: Challenges, Approaches and Solutions". University of Belgrade, Faculty of Organizational Sciences, ISBN 978-86-7680-361-3
- 3.8. Makajić-Nikolić, D., **Kuzmanović, M.**, Panić, B. (2018). Terrorism Risks Assessment of Tourism Destinations, Proceedings of 13th Balkan Conference on Operational Research BALCOR 2018, may 25-28, 341-348. Belgrade, Serbia. ISBN: 978-86-80593-64-7
- 3.9. Makajić-Nikolić, D., **Kuzmanović, M.** (2018). Optimizacija efikasnog plana eksperimenta u Conjoint analizi, Zbornik radova 45. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is 2018, Zlatibor, 16-18 Septembar 2018, Univerzitet u Beogradu, Ekonomski fakultet, 167-173. ISBN: 978-86-403-1567-8
- 3.10. Isaković, N., **Kuzmanović, M.** (2018). Bounded Rationality in All-Pay Auctions: Experimental Evidence, Zbornik radova 45. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is 2018, Zlatibor, 16-18 Septembar 2018, Univerzitet u Beogradu, Ekonomski fakultet, 461-467. ISBN: 978-86-403-1567-8
- 3.11. **Kuzmanović, M.**, Kojčić, I. (2017). Saradnja u eksperimentalnoj igri javnog dobra, Zbornik radova XLIV Simpozijuma o operacionim istraživanjima SYM-OP-IS 2017, pp. 321 - 326, 978-86-7488-135-4, Zlatibor, 25. - 28. Sep, 2017
- 3.12. Milojević, P., **Kuzmanović, M.** (2017). Faktori saradnje u dvoetaпноj ultimatum igri: rezultati eksperimenta, Zbornik radova XLIV Simpozijuma o operacionim istraživanjima SYM-OP-IS 2017, pp. 327 - 332, Zlatibor, 25. - 28. septembar, 2017. ISBN: 978-86-7488-135-4.
- 3.13. Pajić, K., Savić, G., **Kuzmanović, M.** (2017). Residential Attractiveness of the Cities And Towns, Zbornik radova XLIV Simpozijuma o operacionim istraživanjima SYM-OP-IS 2017, pp. 29 - 34, Zlatibor, 25. - 28. septembar, 2017. ISBN: 978-86-7488-135-4

- 3.14. **Кузмановић, М.** (2017). Preferencije potrošača prema organski proizvedenim jabukama, *Proceedings of Third International Scientific Business Conference – Limen 2017*, Beograd, 14. - 14. Dec, 2017

Пре избора у звање ванредног професора

Радови саопштени на скупу међународног значаја штампани у целости (M33)

- 3.15. Loncar, A., **Kuzmanovic, M.**, Game theory in cinematography: model implementation in microsoft SQL environment, *Proceedings of International Conference on Information Technology and Development of Education – ITRO 2016*, June, 2016. Zrenjanin, Republic of Serbia. 292-298. ISBN: 978-86-7672-285-3
- 3.16. Vukic, M., Kuzmanovic, M., Vukic, M., Consumers' Preferences for Street Food: Empirical Study, *Proceedings of EMC 2016 - VI International Symposium „Engineering Management and Competitiveness“*, Technical faculty “Mihajlo Pupin” Zrenjanin, University of Novi Sad, June 17-18, 2016, Котор, Монтенегро.
- 3.17. Vukić, M., **Kuzmanović, M.**, Vukić, K., Gastronomic festivals as a form of branding Serbia as a tourist destination, *Proceedings of XV International symposium Reshaping the Future Through Sustainable Business Development and Entrepreneurship SymOrg 2016*, june 10-13, Zlatibor. - Belgrade: Faculty of organizational sciences, 2016. 913-919. ISBN 978-86-7680-326-2.
- 3.18. Šormaz, J., **Kuzmanović, M.**, Jeremić, V., The Conjoint analysis of parents' preferences towards children's physical activities, *Proceedings of XV International symposium Reshaping the Future Through Sustainable Business Development and Entrepreneurship SymOrg 2016*, june 10-13, Zlatibor, Belgrade: Faculty of organizational sciences, 2016. 100-108. ISBN 978-86-7680-326-2.
- 3.19. **Kuzmanović, M.**, Blažić, T., Measuring social preferences using experimental games: literature review, *Proceedings of XV International symposium Reshaping the Future Through Sustainable Business Development and Entrepreneurship SymOrg 2016*, june 10-13, Zlatibor, Belgrade: Faculty of organizational sciences, 2016. 2-9. ISBN 978-86-7680-326-2.
- 3.20. Stanojević D., Popović M., **Kuzmanović M.**, The selection criteria for the choice of textbooks using multi-attribute decision making methods, *Proceedings of International Conference on Information Technology and Development of Education – ITRO 2015*, Zrenjanin, Serbia, 2015, 97-102, ISBN: 978-86-7672-258-7.
- 3.21. Popović M., **Kuzmanović M.**, Savić G., Determining the heterogeneity of stakeholders preferences towards desirable key competences of job applicants: a Conjoint analyses approach, *Proceedings of International Conference on Research in Education and Science (ICRES)*, 2015, Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty Of Education, Konya / TURKEY, ISBN: 978-605-61434-5-8
- 3.22. Vukić, M., **Kuzmanović, M.**, Martić, M., Mihailović, D., Kostić-Stanković, M., Preferences of Consumers towards Food Festivals : Empirical Study, 34.

Međunarodna konferenca o razvoju organizacijskih znanosti, Portorož, 2015, 1303-1305, ISBN: 978-961-232-280-9. COBISS.SR-ID: [515504794](#)

- 3.23. Vukic M., **Kuzmanovic M.**, Kostić - Stanković M., Travel Behaviour of Teenagers: Key Attributes In Choosing Tourist Offer, *Proceedings of XIV International Symposium SYMORG 2014*, 6-10 jun, 2014, Zlatibor, Serbia, 1157-1164. ISBN: 978-86-7680-295-1
- 3.24. Nikodijević A., **Kuzmanovic M.**, Anđelković Labrović J., Students' Preferences Towards E-Learning Environment, *Proceedings of XIV International Symposium SYMORG 2014*, 6-10 jun, 2014, Zlatibor, Serbia, 288-295. ISBN: 978-86-7680-295-1
- 3.25. Marinović, M., Popović, M., **Kuzmanović, M.**, Preferences towards Organic vs. Non-organic food: an empirical study of consumers in Serbia, *Proceedings of XIV International Symposium SYMORG 2014*, 6-10 jun, 2014, Zlatibor, Serbia. 1165-1172. ISBN: 978-86-7680-295-1
- 3.26. Popović, M., **Kuzmanović, M.**, Nikodijević, A., Marinović, M., Recruitment process based on key competencies, *Proceedings of EMC 2014 - IV International Symposium „Engineering Management and Competitiveness“*, Technical faculty “Mihajlo Pupin” Zrenjanin, University of Novi Sad, June 20-21, 2014, 156-162. ISBN: 978-86-7672-224-2
- 3.27. Vukic M., **Kuzmanovic M.**, Gligorijević M., Attitudes of tourists towards gastronomic tourism in Serbia: empirical research, *Proceedings of EMC 2014 - IV International Symposium „Engineering Management and Competitiveness“*, Technical faculty “Mihajlo Pupin” Zrenjanin, University of Novi Sad, June 20 - 21, 2014, 315-320. ISBN: 978-86-7672-224-2
- 3.28. Čirović, M., Makajić Nikolić, D., Vujošević, M. Petrović, N., **Kuzmanović, M.**, Applying FMEA as a tool for oil dependency analysis – European Union case study, M. Ferjan (Ed.), *Proceedings of the 32. mednarodna konferenca o razvoju organizacijskih znanosti PAMETNA ORGANIZACIJA Talenti. Vitka organiziranost. Internet stvari*, 20. - 22. marec 2013, Portorož, Slovenia 2013, 115-122. ISBN 978-961-232-264-9. Kranj: Moderna organizacija. (CD-ROM edition)
- 3.29. **Kuzmanović, M.**, Milutinović, A., Vujošević, M., Panić, B., Evaluation of the External Risks in the Coal Mining Company Kostolac, Serbia, *Proceedings of 5th Balkan Mining Congress*, Macedonia, Ohrid, 2013, 182-188, ISBN 978-608-65530-2-9.
- 3.30. Popović, M., **Kuzmanović, M.**, Vujošević, M., Milutinović, A., Minimization of Business Risks in Mining Companies Through Loaders-Truck Equipment Selection, *Proceedings of 5th Balkan Mining Congress*, Macedonia, Ohrid, 2013, 439-444, ISBN 978-608-65530-2-9
- 3.31. Vukić, M., **Kuzmanović, M.**, Stanković-Kostić, M., Evaluating Tourist Offer Attributes Using Conjoint Analysis, *Proceedings of 11th Balkan Conference on Operational Research BALCOR 2013*, Zlatibor, Septembar 2013, 409-418. ISBN: 978-86-7680-285-2

- 3.32. Popović, M., Uček, M., **Kuzmanović, M.**, Petrović, N., Determining Consumer Preferences towards Environmental Packaging, *Proceedings of 11th Balkan Conference on Operational Research BALCOR 2013*, Zlatibor, Septembar 2013, 424-430. ISBN: 978-86-7680-285-2
- 3.33. **Kuzmanović, M.**, Vagić, M., Popović, M., Students' Preferences towards English Medium Instruction: A Conjoint Analysis, *Proceedings of 11th Balkan Conference on Operational Research BALCOR 2013*, Zlatibor, Septembar 2013, 597-606. ISBN: 978-86-7680-285-2
- 3.34. Popović, M., Marinović, M., **Kuzmanović, M.**, Organic Agriculture and Consumer Behaviour Regarding Organic Food in Serbia, *Proceedings of VII International Conference on Logistics in Agriculture*, Novo mesto, Slovenia, 2013, ISBN 978-961-6562-85-0. COBISS.SI-ID 75992833
- 3.35. Vukić, M., Popović, M., **Kuzmanović, M.**, Branding In Serbian Rural Tourism, *International Congress on Social & Cultural Studies (ICSCS2012)*, Book of Proceedings Volume 1, 2012, 90-97, ISBN: 978-84-612-8475-7
- 3.36. **Kuzmanović, M.**, Popović, M., and Savić, G., Using Conjoint Analysis to Elicit Students' Preferences Towards Various Aspects of University Teaching, *Proceedings of International Conference on Information Technology and Development of Education - ITRO 2012*, Zrenjanin, Serbia, 21-26, ISBN: 978-86-7672-167-2
- 3.37. Popović, M., **Kuzmanović, M.**, Andrić-Gušavac, B., Creating a stimulating environment in the company: employee satisfaction factor, *Proceedings of EMC 2012 - II International Symposium „Engineering Management and Competitiveness*, Technical faculty “Mihajlo Pupin” Zrenjanin, University of Novi Sad, 22-23rd June 2012, 145-150. ISBN: 978-86-7672-165-8
- 3.38. Popović, M., **Kuzmanović, M.**, Martić, M., Using Conjoint Analysis to Elicit Employers' Preferences Toward Key Competencies for a Business Manager Position, *Proceedings of XIII International Symposium SYMORG 2012*, 5-9 jun, 2012, Zlatibor, Serbia, 1258-1266. ISBN: 978-86-7680-255-5
- 3.39. Andrić Gušavac, B., Stojanović, D., **Kuzmanović, M.**, Conceptual Framework for Location Choice in Retail Industry Using Conjoint Analysis, *Proceedings of XIII International Symposium SYMORG 2012*, 5-9 jun, 2012, Zlatibor, Serbia, 1357-1364. ISBN: 978-86-7680-255-5
- 3.40. **Kuzmanović, M.**, Popović, M., Milanović, N., A Conjoint-Based Approach to Market Segmentation, *Proceedings of XIII International Symposium SYMORG 2012*, 5-9 jun, 2012, Zlatibor, Serbia, 1134-1141. ISBN: 978-86-7680-255-5
- 3.41. **Kuzmanović, M.**, Martić, M., An Approach to Product Line Design Optimization using Conjoint Data, *Proceedings of 1st International Symposium & 10th Balkan Conference on Operational Research – BALCOR 2011*, (eds. V. Kostoglou, G. Arabatzis, L. Karamitopoulos), Thessaloniki, Greece, September 22-24, 2011, 80-87, ISBN: 978-960-87277-6-2

- 3.42. Đurović, M., **Kuzmanović, M.**, Bulajić, M., Factors Affecting Cooperation in One-Shot Prisoner's Dilemma: Experimental Evidence, *Proceedings of 1st International Symposium & 10th Balkan Conference on Operational Research – BALCOR 2011*, Thessaloniki, Greece, September 22-24, 2011, 64-71, ISBN: 978-960-87277-6-2
- 3.43. **Kuzmanović, M.**, Martić, M., Andrić Gušavac, B., Using Conjoint Analysis to Assess Customer Value in the Product Development Process, *Proceedings of EMC 2011 - I International Symposium „Engineering Management and Competitiveness“*, Technical faculty “Mihajlo Pupin” Zrenjanin, University of Novi Sad, June 24 - 25, 2011, 353-358. ISBN: 978-86-7672-135-1.
- 3.44. Đurović, M., Milošević, S., **Kuzmanović, M.**, The Public Health Institute's Need for Contemporary Tendencies in Outsourcing, *Proceedings of EMC 2011 - I International Symposium „Engineering Management and Competitiveness“*, Technical faculty “Mihajlo Pupin” Zrenjanin, University of Novi Sad, June 24 - 25, 2011, 293-296. ISBN: 978-86-7672-135-1
- 3.45. **Kuzmanović, M.**, Panić, B., Vujošević, M., Vujić, S., Risk assessment and management in the mining industry, *Proceedings of 11th International Symposium on Operations Research in Slovenia – SOR'11*, Dolenjske Toplice, Slovenia, September 28-30, 2011, 245-250, ISBN: 978-961-6165-35-8.
- 3.46. Đurović, M., Savić, G., **Kuzmanović, M.**, Martić, M., Towards Criteria Selection in DEA by Conjoint Analysis, *Proceedings of 11th International Symposium on Operations Research in Slovenia – SOR'11*, Dolenjske Toplice, Slovenia, September 28-30, 2011, 137-142, ISBN: 978-961-6165-35-8
- 3.47. **Kuzmanović, M.**, To the optimal marketing strategy using Conjoint simulation, *Conference Proceedings, SEEMAR06: The 3rd International South East European Marketing Research Conference*, Belgrade, 2006.
- 3.48. **Kuzmanovic, M.**, Krcevinac, S., Vukmirovic, D., The Algorithms For Constructing Efficient Experimental Designs in Conjoint Analysis, *Proceedings of VII Balkan Conference on Operations Research*, Constanca, Romania, May 2005, 443-450. ISBN: 973-86979-7-2

Радови саопштени на скупу међународног значаја штампани у изводу (M34)

- 3.49. Savić, G., **Kuzmanović, M.**, Martić, M., Conjoint Analysis based Approach to Criteria Selection in Data Envelopment Analysis, *9th International Conference on Data Envelopment Analysis*, Thessaloniki, Greece, 24-27 august 2011.
- 3.50. **Kuzmanović, M.**, Martić, M., Development of Competitive Marketing Strategy Using Conjoint Analysis and Game Theory, *Book of Abstracts, EURO 2010*, Lisbon, 2010.
- 3.51. **Kuzmanović, M.**, Panić, B., Using Conjoint Analysis in the Retail Strategy Planning, *The 9th Balkan Conference on Operational Research BALCOR 2009, Book of Abstracts*, Constanta, Romania, 2009.

3.52. **Kuzmanović, M.**, Obradović, V., Entry Game: The Strategic Effects of Advertising, *Book of Abstracts, EURO 2007*, Prague, 2007.

3.53. **Kuzmanović, M.**, Andrić, T., Share - based Payment as a Characteristic of Contemporary Economies, *International conference: The Challenges of the New Economy, Book of Abstracts*, Ohrid, 2005.

Уређивање зборника саопштења међународног научног скупа (M36)

3.54. Mladenović, N., Savić G., **Kuzmanović, M.**, Makajić-Nikolić, D., Stanojević, M. (Eds.). (2013). *Proceedings of XI Balkan Conference on Operational Research*, Faculty of Organizational Sciences, Belgrade. ISBN: 978-86-7680-285-2

4. Националне монографије и тематски зборници (M40)

После избора у звање ванредног професора

Поглавље у монографији/тематском зборнику националног значаја (M45)

4.1. Makajić-Nikolić D., **Kuzmanovic, M.** (2020) Određivanje optimalnog portfolija obnovljivih izvora energije u Republici Srbiji na osnovu preferencija. U: *Relevantnost energetske efikasnosti u kontekstu održivog razvoja: Tematski zbornik radova / redaktor Dragana Kragulj*. FON, Beograd, UDK: 620.9(082), 502.131.1:620.9(082) (M45)

4.2. **Kuzmanović, M.**, Nikolić, D. M., & Savić, G. Poslovna analitika u finansijama. *Finansijski menadžment, kontrola i menadžersko računovodstvo*, Fakultet organizacionih nauka, 175-2018, 2018. ISBN:978-86-7680-350-7. (M45)

Пре избора у звање ванредног професора

Монографија националног значаја (M42)

4.3. **Kuzmanović, M.**, *Kvantitativne metode u upravljanju marketingom: Primena Conjoint analize*, Društvo operacionih istraživača, Beograd, 2006. ISBN: 86-7172-024-1

5. Радови објављени у часописима националног значаја и иностраним часописима који немају импакт фактор (M50)

После избора у звање ванредног професора

5.1. **Kuzmanović, M.** (2021). Behavioral Influences on Strategic Interactions Outcomes in Game Theory Models. *Yugoslav Journal of Operations Research*, 31(1), 3-22. Doi: <https://doi.org/10.2298/YJOR191115023K> (M51)

5.2. **Kuzmanović, M.**, Andjelković-Labrović, J., & Nikodijević, A. (2019). Designing e-learning environment based on student preferences: Conjoint analysis approach. *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education/IJCRSEE*, 7(3), 37-47. Doi: [10.5937/IJCRSEE1903037K](https://doi.org/10.5937/IJCRSEE1903037K) (M51)

- 5.3. **Kuzmanović, M. S., & Panić, B. V.** (2018). Faktori uticaja na ponašanje igrača u igri poverenja. *Tehnika*, 73(4), 559-566. ISSN: 0040-2176. DOI: 10.5937/tehnika1804559K. (M51)
- 5.4. Popovic, M., **Kuzmanović, M., & Savić, G.** (2018). A comparative empirical study of Analytic Hierarchy Process and Conjoint analysis: Literature review. *Decision Making: Applications in Management and Engineering*, 1(2), 153-163. DOI: <https://doi.org/10.31181/dmame1802160p>. (M54)

Пре избора у звање ванредног професора

- 5.5. Popović M., **Kuzmanović M., & Martić, M.** Using Conjoint Analysis to Elicit Employers' Preferences Toward Key Competencies for a Business Manager Position. *Management – Journal for Theory and Practice of Management*, 17(63), 2012, 17-26. Doi: 10.7595/management.fon.2012.0011. (M51)
- 5.6. Popović, M., **Kuzmanović, M.,** Andrić Gušavac, B., The agency dilemma: Information asymmetry in the “principal-agent” problem, *Management – Journal for Theory and Practice of Management*, 17(62), 2012, 11-17. ISSN 1820-0222 (M51)
- 5.7. Popović, M., Stojanović, S., **Kuzmanović, M.,** Using AHP and Financial Criteria for Evaluating Alternatives to Reduce Risk of Investment, *Research in Logistics & Production*, 2(4), 2012, 377-386. ISSN (Print): 2083-4942. ISSN (Online): 2083-4950. (M53)
- 5.8. Vukić M., Popović M., **Kuzmanović M.,** Branding in Serbian Rural Tourism, *Journal of Economics and Behavioral Studies*, 4(11), 2012, 671-676. ISSN: 2220-6140 (M53)
- 5.9. **Kuzmanović, M.,** Andrić Gušavac, B., Martić, M., Determining Customer Value Dimensions: A Conjoint Analysis Approach, *Research in Logistics & Production*, 3, 2011 (October), 139-150. ISSN(Print): 2083-4942. ISSN(Online): 2083-4950. <http://research.logistyka-produkcja.pl/en/volume-list-/numer-32011.html> (M53)
- 5.10. **Kuzmanović, M.,** Obradović, T., Uloga Conjoint analize u istraživanju cenovne osetljivosti novih proizvoda, *Management - časopis za teoriju i praksu menadžmenta*, 15(54), 2010, 51-58. ISSN: 0354-8635. (M51)
- 5.11. **Kuzmanović, M.,** Primena Conjoint analize u definisanju marketing strategije, *Management - časopis za teoriju i praksu menadžmenta*, 10(37), 2005, 28-35. ISSN: 0354-8635. (M51)

6. Радови саопштени на скупу националног значаја (M63)

После избора у звање ванредног професора

- 6.1. **Kuzmanović, M.,** Stepanović, M. Vuković, M., Faktori uticaja na raspodelu resursa u pregovaračkoj ultimatum igri, Zbornik radova XI skupa privrednika i naučnika (SPIN '17), pp. 186 - 193, 978-86-7680-343-9, Beograd, 9. - 10. Nov, 2017

Пре избора у звање ванредног професора

- 6.2. Lončar, A., **Kuzmanović, M.**, Analiza strateških interakcija u kinematografskim ostvarenjima primenom teorije igara, *Zbornik radova 43. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is 2016*, Tara, 20-23 Septembar 2016, 411-414. ISBN: 978-86-335-0535-2
- 6.3. **Kuzmanović, M.**, Blažić, T., Prosocijalno ponašanje ili individualizam u Srbiji: rezultati eksperimenta, *Zbornik radova 42. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is 2015*, Srebrno jezero, 15-18 Septembar 2015, Matematički Institut SANU, 391-394. ISBN: 978-86-80593-55-5
- 6.4. Vukić, M., **Kuzmanović, M.**, Martić, M., Heterogenost preferencija gastronomskih turista u srbiji, *Zbornik radova 42. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is 2015*, Srebrno jezero, 15-18 Septembar 2015, Matematički Institut SANU, 387-390. ISBN: 978-86-80593-55-5
- 6.5. Vukić, M., **Kuzmanovic, M.**, Martić, M., Pristup pozicioniranju u turizmu baziran na preferencijama potrošača: konceptualni okvir, *Zbornik radova 41. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is 2014*, Divčibare 16-19, Septembar 2014, Saobraćajni fakultet, Beograd, 435-440. ISBN 978-86-7395-326-7.
- 6.6. Popovic M., Milisavljevic, J., **Kuzmanovic M.**, Oblikovanje tržišne ponude za ulazak kompanije Starbucks na tržište Srbije: empirijska studija, *Zbornik radova 41. Simpozijuma o operacionim istraživanjima Sym-Op-Is 2014*, Divčibare 16-19. Septembar 2014, Beograd: Saobraćajni fakultet, 719-724, ISBN: 978-86-7395-326-7
- 6.7. Ucek, M., Popovic, M., **Kuzmanovic, M.**, Petrovic, N, Ekološka svest vs ponašanje potrošaca: Pregled literature, *Zbornik radova XL Simpozijum o operacionim istraživanjima - SYM-OP-IS 2013*, Zlatibor 2013, 3-9. ISBN: 978-86-7680-286-9.
- 6.8. Vagic, M., **Kuzmanovic, M.**, Popovic, M., Preferencije studenata prema nastavi na engleskom jeziku, *Zbornik radova XL Simpozijum o operacionim istraživanjima - SYM-OP-IS 2013*, Zlatibor 2013, 821-826. ISBN: 978-86-7680-286-9.
- 6.9. Popovic M., **Kuzmanovic M.**, Lukovac V., Planiranje optimalnog rasporeda korišćenjem celobrojnog programiranja, *Zbornik radova XVII Internationalnog simpozijuma iz upravljanja projektima YUMPA 2013*, Zlatibor 2013, 359-364, ISBN 978-86-86385-10-9
- 6.10. Popovic, M., **Kuzmanovic, M.**, Andric-Gušavac, B., Modeli za merenje kvaliteta usluga, *Zbornik radova XVI Internationalnog simpozijuma iz upravljanja projektima YUMPA 2012*, Zlatibor 2012, 391-395, ISBN: 978-86-86385-09-3
- 6.11. Popovic M., **Kuzmanovic M.**, Vujošević M., Milutinovic A., Izbor utovarno-transportne opreme na rudnicima sa površinskom eksploatacijom, *Zbornik radova 39. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is' 2012*, Tara 2012., 531-534, ISBN: 978-86-7488-086-9
- 6.12. **Kuzmanović, M.**, Andrić Gušavac, B., Stojanović, D., Primena strateških poteza za sticanje prednosti u pregovorima, *Zbornik radova XV Internationalnog simpozijuma iz upravljanja projektima, YUPMA 2011*, Zlatibor, 10-12.06.2011, 245-249. ISBN: 978-86-86385-08-6

- 6.13. Andrić Gušavac, B., Andrić, D., **Kuzmanović, M.**, Kreiranje slobodnog tržišnog prostora primenom blue ocean strategije, *Zbornik radova XV Internationalnog simpozijuma iz upravljanja projektima, YUPMA 2011*, Zlatibor, 10-12. jun 2011, 539-543. ISBN: 978-86-86385-08-6
- 6.14. Đurović, M., **Kuzmanović, M.**, Međunarodni projekti kao podsticaj razvoja malih i srednjih preduzeća u Srbiji, *Zbornik radova XV Internationalnog simpozijuma iz upravljanja projektima, YUPMA 2011*, Zlatibor, 10-12. jun 2011, 594-598. ISBN: 978-86-86385-08-6
- 6.15. Panić, B., Vujošević, M., **Kuzmanović, M.**, Marinović, M., Koncept upravljanja rizikom u složenim tehničkim sistemima, *Zbornik radova 38. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is'2011*, Zlatibor, 4-7. oktobar 2011, 658-661, ISBN: 978-86-403-1168-7
- 6.16. Đurović, M., **Kuzmanović, M.**, Andrić Gušavac, B., Agencijska dilema: Analiza problema „poslodavac-unajmljenik”, *Zbornik radova 38. Simpozijuma o operacionim istraživanjima Sym-Op-Is'2011*, Zlatibor, 4-7. oktobar 2011, 455-458, ISBN: 978-86-403-1168-7
- 6.17. Vujić, S., Hudej., M., Bartulović, Z., **Kuzmanović, M.**, Uperedna analiza determinističkog i fuzzy linearnog pristupa i rizici u planiranju rudničke proizvodnje, *Zbornik radova 38. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is'2011*, Zlatibor, 4-7. oktobar 2011, 662-665, ISBN: 978-86-403-1168-7
- 6.18. Obradović, T., Dmitrović, V., **Kuzmanović, M.**, Projektno finansiranje: Pretpostavke i opravdanost, *Zbornik radova XIV Internationalnog simpozijuma iz upravljanja projektima, YUPMA 2010*, Zlatibor, maj 2010, 64-68. ISBN: 978-86-86385-07-9
- 6.19. **Kuzmanović, M.**, Martić, M., Obradović, T., Optimizacija linije proizvoda za heterogeno tržište na bazi conjoint podataka, *Zbornik radova 37. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is'2010*, Tara, 2010, 395-398.
- 6.20. Đorđević, A., **Kuzmanović, M.**, Bertranov model i finansijski kriterijumi u ocenjivanju opravdanosti investicija, *Zbornik radova SymOrg 2010*, Zlatibor, Jun 2010 (CD edition). ISBN: 978-86-7680-216-6.
- 6.21. Lazović, J., **Kuzmanović, M.**, Vegeterijanstvo na ekonomičan i zdrav način, *Zbornik radova SymOrg 2010*, Zlatibor, Jun 2010. (CD edition). ISBN: 978-86-7680-216-6
- 6.22. Obradović, T., Dmitrović, V., **Kuzmanović, M.**, Upravljanje troškovima projekta putem obračuna troškova po aktivnostima, *Zbornik radova XIII Internationalni simpozijum iz upravljanja projektima, YUPMA*, Zlatibor, 2009, 83-87, ISBN: 978-86-86385-04-8
- 6.23. **Kuzmanović, M.**, Panić, B., Identifikovanje konkurentnih prednosti u sektoru maloprodaje primenom Conjoint analize, *Zbornik radova 36. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is'09*, Ivanjica, 2009, 395-398. ISBN : 978-86-80953-43-4
- 6.24. Andrić, T., Dmitrović, V., **Kuzmanović, M.**, Modeli diskontovanih novčanih tokova: Pretpostavke i implikacije, *Zbornik radova YUPMA 2008*, Zlatibor, maj 2008, 48-52, ISBN: 978-86-86385-03-1

- 6.25. **Kuzmanović, M.**, Martić, M., Panić, B., Modeliranje strateškog ponašanja oligipola primenom teorije igara, *Zbornik radova 35. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is'08*, Soko Banja, 2008, 43-46. ISBN: 978-86-7395-248-2
- 6.26. Andrić, T., **Kuzmanović, M.**, Dmitrović, V., Analiza rizika investicionog projekta, *Zbornik radova YUPMA 2007*, Zlatibor, 2007, 166-170. ISBN: 378-86-86385-02-4
- 6.27. Cilić, M., **Kuzmanović, M.**, Simulacija izbora cenovne strategije u duopolima, *Zbornik radova 34. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is'07*, Zlatibor, 2007, 627-630. ISBN: 978-86-7680-124-4
- 6.28. **Kuzmanović, M.**, Andrić, T., Obradović, V., Izbor optimalne strategije primenom Conjoint analize i teorije igara, *Zbornik radova 34. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is'07*, Zlatibor, 2007, 391-394. ISBN: 978-86-7680-124-4
- 6.29. **Kuzmanović, M.**, Andrić, T., Primena teorije igara u finansijama, *Zbornik radova SymOrg 2006, Zlatibor*, Jun 2006.
- 6.30. **Kuzmanović, M.**, Uticaj neizvesnosti parametara na ekvilibrijum cena u diferenciranom duopolu, *Zbornik radova 33. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is'06*, Banja Koviljača, 2006, 137-140. ISBN: 86-82183-07-2
- 6.31. Andrić, T., **Kuzmanović, M.**, Radulović, O., Metodologija za pripremu i ocenu razvojnih projekata svetske banke, *Zbornik radova YUPMA 2005*, Zlatibor, 52-56.
- 6.32. **Kuzmanović, M.**, Vukmirović, D., Planiranje optimalne linije proizvoda pomoću Conjoint analize, *Zbornik radova 32. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is'05*, Vrnjačka Banja, septembar 2005. ISBN: 86-403-0685-0
- 6.33. Radulović, O., **Kuzmanović, M.**, Andrić, T., Istraživanje cenovne osetljivosti novih proizvoda, *Zbornik radova 32. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is'05*, Vrnjačka Banja, septembar 2005, 436-439. ISBN: 86-403-0685-0
- 6.34. **Kuzmanović, M.**, Vukmirović, D., Primena Conjoint analize u procesu razvoja proizvoda, *Zbornik radova YUPMA 2004*, Zlatibor, maj 2004.
- 6.35. **Kuzmanović, M.**, Razvoj poslovnih rešenja pomoću Conjoint analize, *Zbornik radova SymOrg 2004*, Zlatibor, jun 2004.
- 6.36. **Kuzmanović, M.**, Vukmirović, D., Efikasnost plana eksperimenta u Conjoint analizi, *Zbornik radova 31. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, Sym-Op-Is 2004*, Zlatibor, jun 2004.
- 6.37. **Kuzmanović, M.**, Vukmirović, D., Tradicionalna Conjoint analiza kroz primer, *Zbornik radova 31. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, SYM-OP-IS 2003*, Herceg Novi, 2003.
- 6.38. **Kuzmanović, M.**, Cvetković, M., Vukmirović, D., Conjoint analiza u istraživanju tržišta, *Savetovanje Značaj marketinških istraživanja za unapređenje poslovanja - Istine, zablude, perspektive*, Arandelovac, april 2003.
- 6.39. **Kuzmanović, M.**, Čupić, M., Conjoint analiza - Višeatributivna metoda za određivanje performansi potrošača, *Zbornik radova 30. Simpozijuma o operacionim istraživanjima, SYM-OP-IS 2003*, Herceg Novi, 2003.

- 6.40. Petrović, J., **Mijailović, M.**, Globalna optimizacija Himmelblau funkcije pomoću višenivoske metode TABU pretraživanja, *Zbornik radova SYM-OP-IS 1998*, Herceg Novi, 1998.
- 6.41. **Mijailović, M.**, Prikaz analize obavijanja podataka i njeno poređenje sa regresionom analizom u merenju performansi organizacionih jedinica, *Zbornik radova SYM-OP-IS 1997*, Bečići, oktobar 1997.
- 6.42. **Mijailović, M.**, Zajedničko korišćenje DEA metode i Regresione analize u ocenjivanju performansi, *SYNFON*, Zlatibor, 1997
- 6.43. **Mijailović, M.**, Merenje performansi pomoću regresione analize i analize obavijanja podataka, *SYNFON*, Zlatibor, 1996.

Уређивање зборника саопштења скупа националног значаја (M66)

- 6.44. Martić, M., Vujošević, M., Makajić-Nikolić, D., **Kuzmanović, M.**, Savić G. (Eds.). (2013). *XL Simpozijum o operacionim istraživanjima – Zbornik radova*, Fakultet organizacionih nauka, Beograd. ISBN: 978-86-7680-286-9

7. Докторска дисертација и магистарска теза

- 7.1. **Kuzmanović, M.** „Model nekooperativnog strateškog ponašanja oligopola baziran na teoriji igara i Conjoint analizi”, Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka, Beograd, 2011. (M71)
- 7.2. **Kuzmanović, M.** "Conjoint Analiza i mogućnost primene u određivanju potrošačkih preferenci", Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka, Beograd, 2004. (M72)

IV Приказ и оцена научног рада кандидата

Приказ с оценом научног рада кандидата др Марије Кузмановић у овом поглављу организован је у три целине: приказ завршних радова кандидата, докторске дисертације и магистарске тезе, затим приказ одабраних, репрезентативних радова након избора у звање ванредног професора, и на крају приказ радова пре избора у звање ванредног професора. Након тога, дат је збирни преглед квантитативних показатеља научно-истраживачког рада кандидата.

1. Приказ завршних радова

У магистарском раду под називом "**Conjoint анализа и могућност примене у одређивању потрошачких преференци**" дати су резултати опсежних истраживања везаних за могућност примене *Conjoint* анализе у одређивању потрошачких преференција. Дат је преглед стања у области и сопственим експериментом је потврђена хипотеза да се *Conjoint* анализа може веома успешно применити за идентификовање приоритетних потреба и мерење потрошачких преференција, као и за испитивање и предвиђање понашања потрошача у новим ситуацијама. У раду је дат преглед различитих метода, модела као и процедура за генерисање оптималног или

ефикасног плана експеримента као и за рачунање преференција. Представљен је оригиналан алгоритам за генерисање ефикасног плана експеримента базиран на нестандартним критеријумима ефикасности, као и софтвер у оквиру кога је овај алгоритам имплементиран. Алгоритам је тестиран на више примера и резултати су упоређени са резултатима које даје комерцијални софтвер СПСС, након чега су истакнуте предности предложеног алгоритма.

У докторској дисертацији под називом **"Модел некооперативног стратешког понашања олигопола базиран на теорији игара и *Conjoint* анализи"** истражена је могућност моделирања тржишне конкуренције у контексту теорије игара, а на бази *Conjoint* података. У дисертацији су најпре дефинисани основни појмови из области теорије игара са посебним нагласком на методе за одређивање еквилибријума у играма са потпуним и савршеним информацијама. Представљене су и статичке игре са непотпуним информацијама и континуалним стратегијама, динамичке игре са бесконачним простором акција, као и специјалне класе динамичких игара са несавршеним информацијама. Значајан део дисертације посвећен је дефинисању модела конкурентског понашања на тржишту олигопола. Најпре су приказани и анализирани основни модели а посебна пажња је посвећена анализи могућности проширења основних модела. У овим моделима се поред цене и количине разматрају и други параметри, као што је улагање у проширење капацитета или адвертајзинг. Тако је представљен оригинални модел троетапне игра уласка на тржиште и анализиран утицај стратешког улагања у адвертајзинг. У дисертацији је дат преглед *Conjoint* метода и модела, као и процедура за рачунање преференција. Даље су приказани резултати истраживања везаних за могућност примене *Conjoint* анализе у одређивању потрошачких преференција, а посебно је анализирана могућност примене у оптимизацији производа и линије производа.

У дисертацији је дат критички осврт на постојеће моделе конкурентских интеракција на бази *conjoint* података, након чега су приказани и оригинални модели некооперативног стратешког понашања на тржишту олигопола. Описана је методологија моделирања, дате су претпоставке на којима се модели базирају, а посебна пажња је посвећена дефинисању функције тражње на бази *conjoint* података. Поред основног модела којим се дефинишу оптималне карактеристике производа у конкурентским условима, дате су и неке његове варијације у зависности од типа конкурентских интеракција, и то најпре модел којим се анализирају дугорочне реакције конкурената на увођење новог или модификацију постојећег производа, затим модел краткорочних реакције конкурената на стратегију цене и на крају модел са коначним бројем стратегија. Посебна пажња је посвећена приказу оригиналних модела оптимизације линије производа, развијених најпре за хомогено, а затим и за хетерогено тржиште. За дате моделе дефинисан је Нешов еквилибријум, а предложене су и процедуре за његово достизање. Поред тога, предложена је и оригинална процедура за одређивање оптималне базе диференцирања производа за хомогено тржиште. Модели су тестирани на илустративном примеру чиме је потврђена њихова употребна моћ у пракси.

Услед недостатака које носе оптимизациони модели базирани на *conjoint* подасима (НП тешки и прилично сложени за решавање), развијен је оригинални приступ којим се избор оптималне стратегије у конкурентским условима врши кроз вишеетапни процес.

Наиме, користећи се *conjoint* подацима одређеним у првој етапи процедуре, могуће је у другој етапи извршити предселекцију потенцијалних стратегија за свако од предузећа и за сваки од идентификованих сегмената. У каснијим етапама се, након што се применом логит модела процене тржишни удели предузећа, решава модел са коначним бројем стратегија, било да предузећа играју симултану или секвенцијалну игру. Предложен приступ је тестиран на илустративном примеру чиме је потврђена могућност његове примене у пракси.

2. Анализа одабраних радова објављених после избора у звање ванредног професора

Научни радови др Марије Кузмановић, објављени након избора у звање ванредног професора, у марту 2017. године, могу се сврстати у следеће групе:

Радови који се односе на развој нових методологија и примене *Conjoint* анализе и Анализе дискретних избора

У раду „*Preference Based Portfolio for Private Investors: Discrete Choice Analysis Approach*“, аутори разматрају проблем утврђивања преференција инвеститора за критеријуме избора портфолија, и предлажу нови приступ за одређивање оптималног портфолија са становишта инвеститора. Студија се првенствено фокусира на приватне инвеститоре који су заинтересовани за једнократна улагања, а не за трговање акцијама. Аутори су користили анализу дискретног избора и хијерархијску Бајесову методу за мерење преференција појединачних инвеститора, а логит модел за одређивање појединачних удела преференцијала. Резултујући удео преференција су третирани као удео одређених акција у оптималном портфолију. Предложена методологија илустрована је на примеру компанија чијим се акцијама тргује на Београдској берзи. Измерене су преференције испитаника према компанијама, стопама поврата, ризичности акција и стопама дивиденди. Резултати поређења перформанси резултујућег портфолија са ефикасном границом добијеном применом Марковицове теорије портфолија, указују на његову високу ефикасност, чиме су аутори потврдили применљивост предложеног приступа.

У раду „*Designing a Profit-Maximizing Product Line for Heterogeneous Market*“, аутори полазе од чињенице да се савремена тржишта одликују софистицираним и разноликим преференцијама потрошача, као и снажном конкуренцијом, као и од претпоставке да понуда одређене линије производа утиче на укупне перформансе и профитабилност компаније. У циљу разумевања начин на који потрошачи вреднују и бирају производе и последично одлучивања о броју и положају производа у својој линији производа, аутори предлажу вишеатрибутивну истраживачку технику познату под називом *Conjoint* анализа. С друге стране, у сврху моделирања тржишне конкуренције и дизајнирање конкурентне линије производа која максимизира профит за хетерогено тржиште, аутори предлажу концепт Нешовог еквилибријума. У раду су преференције моделиране функцијом парцијалних корисности нивоа атрибута, док је логит модел коришћен за претварање преференција испитаника у потенцијални тржишни удео. Проблем оптимизације линије производа формулисан је као нелинеарни модел (0,1)

програмирања. Предложени модел је тестиран на претходно објављеном скупу података, чиме је потврђена његова ефикасност и применљивост.

У раду „*Avoiding the Privacy Paradox Using Preference-Based Segmentation: A Conjoint Analysis Approach*“, аутори истражују парадоксални феномен приватности на друштвеним мрежама, који се огледа у раскораку између забринутости и реалног понашања корисника друштвених мрежа. Аутори предлажу нови приступ за сегментацију корисника друштвених мрежа, заснован на подацима о преференцијама. За мерење преференција према четири димензије друштвених мрежа, користили су *Conjoint* анализу. Карактеристике идентификованих кластера упоређиване су са понашањем и забринутошћу у вези са приватношћу, као и резултатима Вестиновог приступа. Резултати сугеришу да *Conjoint* анализа боље сегментира кориснике и последично пружа боља решења за избегавање раскорака између забринутости, ставова и понашања корисника.

У раду „*Using Data Envelopment Analysis and Multi-Criteria Decision-Making Methods to Evaluate Teacher Performance in Higher Education*“ аутори предлажу приступ који комбинује ДЕА са АХП и *Conjoint* анализом, за процену учинка наставника у високом образовању. Овај процес евалуације укључује објективну и субјективну процену ефикасности. Предложени приступ је тестиран на Универзитету у Београду, Факултету организационих наука. Као резултат, идентификовани су релативно ефикасни и неефикасни наставници, а откривени су и разлози и аспекти њихове неефикасности.

У поглављу „*Residential Attractiveness of Cities from the Perspective of the Efficiency, Residents' Perception and Preferences: The Case of Serbia*“ тематског зборника водећег међународног значаја „*Advances in Operational Research in the Balkans*“, аутори истражују факторе атрактивности градова и пореде перцепцију испитаника и стварну ефикасност 15 градова регионалних центара у Републици Србији. У сврху процене атрактивности креирали су два улазно-излазна сценарија: финансијски и мешовити финансијско-здравствени сценарио ефикасности. Оба сценарија процењена су помоћу одговарајућих ДЕА модела Ова анализа је проширена истраживањем перцепције становника као и њихових преференција путем *Conjoint* анализе. Резултати истраживања показују да се градови оцењени као ефикасан, не доживљавају аутоматски као атрактивни. Налази ове студије могу се користити као упутства за креаторе јавних демографских политика.

У радовима 1.2, 1.3, 1.5, 2.8, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.14 и 5.2 разматра се примена *Conjoint* анализе, самостално или у комбинацији са другим приступима за мерење преференција појединаца, и одређивање фактора који утичу на те преференције, а у циљу креирања конкурентне стратегије у различитим делатностима.

Радови који се односе на примене метода операционих истраживања и теорије игара

У раду „*The Impact of Cooperativeness Supply Chain Performances*“, аутори анализирају везу између кооперативности као особине личности учесника у ланцу снабдевања и ефекта бича. Истражена је могућност промене нивоа кооперативности учесника и илустрован процес учења студената техничких наука. Како би научили студенте о

бихевиоралним узроцима ефекта бича и повећали њихову свест о утицају њихове кооперативности на доношење одлука у ланцу снабдевања, коришћена је симулација тзв. пивске игре. Кооперативност учесника мерена је техникама друштвено вредносне оријентације (СВО). Резултати указују на то да студенти могу унапредити кооперативност кроз процес учења, како би постигли боље резултате у ланцу снабдевања.

Рад „*Linear Model of Location Optimization of Limestone Exploitation and Consumption in Macedonia*“ се бави оптимизацијом локације експлоатације и потрошње кречњака у Македонији. Аутори су у раду предложили оптимизациони модел линеарног програмирања, којим је обухваћено 29 производних целина - површинских копова. Анализиране су две варијанте модела у зависности од броја потрошачких субјеката. Аутори закључују да резултати варирају у зависности од броја потрошачких субјеката, те да је математички модел са адекватном осетљивошћу на промене релативних параметара неопходан за потпун и поуздан преглед понашања система.

Предавање по позиву „*Bounded Rationality in Decision Making Models*“ разматра ограничену рационалност у моделима одлучивања. Наиме, традиционални модели одлучивања заснивају се на рационалности свих актера, укључујући доносиоце одлука и моделере, између осталих. Ипак, пракса је показала да на понашање и изборе актера утичу многи фактори као што су мотиви, уверења, мишљења, личне и социјалне склоности, као и когнитивне пристрасности. Штавише, већ је доказано да људи имају ограничења у способности да прикупљају релевантне информације и одговарају на њих, тј. да су ограничени рационално. Све ово довело је до развоја модела понашања у многим областима, укључујући и операциона истраживања. У овом раду концепт ограничене рационалности илустрован је на примеру игре „Такмичење у лепоти“. Представљени су концепти бихевиоралних операционих истраживања, праћени темељним прегледом литературе о напретку у овој области.

Рад „*Terrorism Risks Assessment of Tourism Destinations*“ разматра значај процене ризика и рањивости одређене туристичке дестинације како на тероризам као и на уочену несигурност уопште. За процену ризика на одређеним дестинацијама, аутори у раду примењују Кини методу која рангира ризичност посматраних ентитета на основу оцена вероватноће, последица и изложености опасности. Предложен приступ је илустрован на примеру девет туристичких дестинација.

У раду „*Optimizacija efikasnog plana eksperimenta u Conjoint analizi*“ аутори предлажу модел за генерисање ефикасног плана експеримента у вишеатрибутивној истраживачкој техници за мерење преференција испитаника, *Conjoint* анализи. Да би процена преференција била веродостојност, план експеримента треба да има високу вредност изабране мере ефикасности, добро избалансиране нивое атрибута и број профила који је когнитивно прихватљив за испитанике. У раду се генерирање ефикасног плана посматра као проблем оптимизације за који је формулисан одговарајући математички модел. Карактеристике планова експеримента добијених предложеним оптимизационим приступом поређене су са карактеристикама планова добијених помоћу софтвера СПСС. Резултати су показали да оптимизациони приступа надмашује алгоритам на коме се базира СПСС у свим посматраним перформансама.

Радови 3.11, 3.12 и 5.3 баве се сарадњом учесника у стратешким интеракцијама и одређивањем фактора који утичу на сарадњу у играма јавног добра (рад 3.11), двоетапној ултиматум преговарачкој игри (рад 3.12) и игри поверења (рад 5.3). У раду 3.10 се разматра ограничена рационалност учесника у такозваним all-рау аукцијама и експерименталним путем анализирају фактори који утичу на понашање надметача. У раду 3.2 се применом концепата еволуционе теорије игара, анализира динамика понашања становништва током пандемије COVID-19.

3. Анализа одабраних радова објављених пре избора у звање ванредни професор

Научни радови др Марије Кузмановић, објављени пре избора у звање ванредног професора, могу се сврстати у следеће групе:

Радови који се односе на примену *Conjoint* анализе у развоју нових методологија

У радовима 2.10 и 2.11 предложени су нови приступи за објективније оцењивање универзитетских предавача од стране студената. Потреба за већом одговорношћу и побољшањем квалитета наставе, добија све више на значају када је у питању високо образовање. Резултати студентске евалуације наставе се користе за доношење одлука везаних како за квалитет наставе, тако и за напредовање у каријери и финансирање наставе. Важна компонента сваке такве оцене студента је објективно тумачење резултата на начин који омогућава поређења резултата од стране широког круга корисника резултата евалуације. У раду 2.11, је за објективнију процену универзитетских предавача, предложен приступ који се базира на претходно добијеним синтетичким подацима везаним за значајност критеријума са тачке гледишта студента. На илустративном примеру потврђена је ефикасност и практична примена предложеног приступа. У раду 2.10 за евалуацију наставе предложен је приступ којим се узима у обзир хетерогеност преференција студената. Овај приступ у основи има две фазе. У првој се применом *Conjoint* анализе идентификују индивидуалне преференције на основу којих се студенти даље групишу у кластере који различито вреднују различите аспекте наставе. Даље се оцене које студенти додељују конкретном наставнику по бројним аспектима пондеришу и формира се свеобухватна оцена, узимајући у обзир и величине и преференције кластера. Предложени приступ је тестиран на реалним подацима.

Рад 2.9 представља део резултата насталих у току израде докторске дисертације. У раду је истражена могућност комбиновања два добро позната концепта, Нешовог еквилибријум и *Conjoint* анализе, у процесу оптимизације линије производа у конкурентским условима. Предложен је оригинални модел за одређивање оптималне линије производа за хомогено тржиште на бази *conjoint* података и података о трошковима. Модел је формулисан као проблем целобројног програмирања, док су конкурентске интеракције моделоване уз помоћ концепта Нешовог еквилибријума. У раду је за решавање модела преложен двофазни приступ, секвенцијална итеративна процедура у првој фази и повратна индукција у другој. За решавање оптимизационог проблем у свакој итерацији секвенцијалне процедуре предложена је метода гранања и

ограничавања. Приступ је илустрован и тестиран на реалним подацима кроз неколико сценарија, чиме је потврђена његова валидност и употребна вредност у пракси.

У раду 1.8 је предложен методолошки оквир за избор оптималне локације који поред захтева доносиоца одлуке и ограничавајућих фактора, узима и у обзир и склоности купаца. У раду је за утврђивање кључних фактора који утичу на избор локације малопродајних објеката предложена *Conjoint* анализа.

У радовима 1.8, 5.9 и 3.43 се разматра концепт корисничке вредности, као и могућности примене *Conjoint* анализе у идентификовању кључних фактора који утичу на креирање корисничке вредности, а све у циљу затварање информационог јаза између компаније и њених потрошача, кроз сучељавање вредности коју компанија намерава да понуди својим потрошачима са вредношћу коју потрошачи желе. У раду 2.21 разматра се примена *Conjoint* анализе у креирању конкурентне стратегије у сектору малопродаје и то кроз мерење потрошачких преференција и одређивањем фактора који утичу на ове преференције. Показано је да се *conjoint* подаци могу искористити за креирање одрживе конкурентне предности, а тиме и за стратешко позиционирање хипермаркета на тржишту.

У раду 2.15 је предложен алгоритам за генерисање ефикасног *conjoint* плана експеримента који се базира на два критеријума: стандардном критеријум познатом као А-ефикасност и нестандардном критеријуму - *P-value*. Такође је представљен софтвер MCON у оквиру кога је овај алгоритам имплементиран а дати су и резултати поређења његове ефикасности са резултатима које даје SPSS®. У раду је потврђено да планови конструисани уз помоћ MCON софтвера не само да су ефикаснији од оних конструисаних уз помоћ SPSS®, већ да су и боље избалансирани.

У раду 3.41 који представља део резултата насталих у току израде докторске дисертације, истражена је могућност комбиновања два добро позната концепта, Нешовог еквилибријум и *Conjoint* анализе, у процесу оптимизације линије производа у конкурентским условима. Предложен је оригинални модел за одређивање оптималне линије производа за хомогено тржиште на бази *conjoint* података.

У раду 3.46 разматра се могућност комбиновања *Conjoint* анализе и анализе обавијања података (ДЕА методе) у анализи ефикасности јединица одлучивања. Предложен је методолошки оквир у оквиру кога се *Conjoint* анализа користи за одеђивање релативне значајности критеријума на основу преференција стејкхолдера. Предложен методолошки оквир је илустрован на примеру.

Радови који се односе на примену *Conjoint* анализе у различитим областима

У радовима 2.12, 3.23, 3.24, 3.32, 6.4 и 6.5 разматра се примена *Conjoint* анализе у креирању конкурентне стратегије у сектору туризма и то кроз мерење потрошачких преференција и одређивањем фактора који утичу на ове преференције. У наведним радовима је применом *Conjoint* анализе извршена процена преференција и очекивања потрошача, изоловани су кључни фактори који утичу на потрошачки избор, а који су даље употребљени најпре за сегментацију тржишта а затим и за шта ако анализу. Показано је да се *conjoint* подаци могу искористити за креирање одрживе конкурентне предности, а тиме и за стратешко позиционирање на туристичком тржишту.

У раду 2.14 примењена је *Conjoint* анализа за стицање увида у то како студенти вреднују различите аспекте постпејд услуге мобилне телефоније. Извршена је сегментација на бази преференција и на основу резултата студија предложена ефективна маркетиншка стратегија за позиционирање оператера мобилне телефоније на тржишту Србије.

У раду 2.18 разматра се концепт корисничке вредности, као и могућности примене *Conjoint* анализе у идентификовању кључних фактора који утичу на креирање корисничке вредности, а све у циљу затварање информационог јаза између компаније и њених потрошача, кроз сучељавање вредности коју компанија намерава да понуди својим потрошачима са вредношћу коју потрошачи желе.

У раду 2.19 се разматрају фактори који утичу на задовољство корисника примарне здравствене заштите у Србији, са посебним освртом на неекономске факторе попут односа лекар-пацијент. Применом *Conjoint* анализе утврђена је значајност бројних фактора, а показало се да су неекономски фактори, који не захтевају превелика материјална улагања, високо котирали у свести корисника. У складу са тим, показано је да *Conjoint* анализа може да пружи корисне информације креаторима политике за избор ефикасне стратегије у циљу пружања одговарајућег нивоа примарне здравствене службе.

У радовима 2.22, 3.25, 3.33 и 3.26 разматра се примена *Conjoint* анализе у сектору високог образовања. Континуирано побољшање квалитета и модернизација образовног процеса су неки од најважнијих фактора за успех образовних институција. Задовољни студенти представљају најбољи начин за привлачење нових студената и обезбеђење стабилне конкурентске позиције факултета. У раду 3.36 су истражене преференције студената Факултета организационих наука према различитим аспектима наставе, а у циљу утврђивања кључних аспеката који утичу на задовољство студената као и у циљу идентификовања хетерогености у преференцијама. У радовима 3.33 и 2.22 је примењена *Conjoint* анализа којом су измерене преференције студената Факултета организационих наука према универзитетским предметима из којих се настава изводи на енглеском језику. Извршена је сегментација студената на бази преференција и спроведена шта-ако анализа. На основу резултата студије предложена је стратегија за креирање ефикасних курсева на енглеском језику. У раду 3.24 идентификоване су преференције студената према различитим аспектима режима студирања на даљину, као и ниво њиховог задовољства постојећим системом. Посебна пажња је посвећена разликама у преференцијама између студената у режиму студирања на даљину и традиционалног студирања.

У радовима 3.21, 3.26, 3.38 и 5.5 примењена је *Conjoint* анализа за идентификовање кључних компетенција свршених студената приликом запошљавања. Конкретно, у раду 3.26 анализиран је процес регрутације базиран на кључним компетенцијама. У радовима 3.38 и 5.5 мерене су преференције менаџера за људске ресурсе у различитим компанијама. Резултати презентовани у радовима имају за циљ да информишу потенцијалне кандидате о очекивањима различитих регрутера, као и да помогну универзитетским професорима у осмишљавању курсева који би задовољили та очекивања. У раду 3.21 истражена је хетерогеност преференција различитих

стејкхолдера (менаџера, професора и студената) према пожељним компетенцијама кандидата за посао. Резултати презентовани у раду омогућавају професорима да направе прави фокус у изради наставних планова и програма, а кандидатима да се фокусирају на развој специфичних вештина и способности.

У радовима 3.18, 3.25, 3.32, 3.39 и 3.40 разматра се примена *Conjoint* анализе у различитим делатностима и сферама живота. У раду 3.18 *Conjoint* анализа је примењена за мерење преференција родитеља према физичким активностима деце млађег узраста. Рад 3.25 се бави мерењем преференција становништва Србије према органској храни применом *Conjoint* анализе, док је у раду 3.32 извршено мерење преференција потрошача према еко паковању производа. У раду 3.39 дат је концептуални оквир модела избора оптималне локације базираног на подацима *Conjoint* анализе. У раду 3.40 анализира се могућност примене *Conjoint* анализе за *post hoc* сегментацију тржишта на бази парцијалних корисности нивоа атрибута и на бази значајности атрибута.

Радови који се односе на примене концепата Теорије игара

Радови 2.17, 3.19 3.42 и 6.3 баве се анализом кооперативног понашања учесника у социјалним дилемама кроз карактеристичне експерименталне игре. Конкретно, у радовима 2.17 и 3.42 је експериментално анализирано постојање утицаја одређених фактора на ниво кооперативности учесника у игри типа једнократна "Дилема затвореника". Потврђено је да, уколико постоји спољни стимуланс, фактори пол, смер на студијама и социјална вредносна оријентација, немају значајан утицај на понашање учесника, односно на ниво њихове сарадње у игри. Даље је показано да до повећања стопе сарадње долази услед утицаја два спољна стимуланса: познавања противника унапред и промене структуре матрице плаћања, док се подстицај додатним поенима на испиту није показао као довољно значајан утицај на ниво сарадње. У раду 3.19 дат је преглед литературе везан за примену експерименталних игара у анализи друштвених преференција, док су у раду 6.3 приказани резултати истраживања везаног за ниво просоцијалног понашања испитаника у Србији.

У раду 2.23 је представљен оригиналан модел троетапне игре уласка на тржиште и применом концепата теорије игара анализиран је утицај стратешког улагања у адвертајзинг. Разматрана су три специфична случаја игре: улагање у стриктно предаторски адвертајзинг, улагање у информативни адвертајзинг и улагање у адвертајзинг који нема директан утицај на профит конкурентског предузећа. За сваки од њих, у зависности од вредности фактора узајамног дејства адвертајзинга и маргиналних трошкова, одређен је тржишни еквилибријум, а дати су и услови под којима постоји прекомерно инвестирање у адвертајзинг у стратешке сврхе као и услови под којима је могуће користити адвертајзинг у циљу обесхрабрења уласка конкурента на тржиште. Показано је да постојање прекомерног инвестирања у стратешке сврхе зависи од типа адвертајзинга. Штавише, показано је да се у случају стриктно информативног адвертајзинга прекомерно инвестирање никад не дешава, док у преостала два случаја увек постоји у циљу обесхрабрења, али и неометања уласка конкурента на тржиште. Поред тога, потврђено је да се у случају предаторског адвертајзинга улагање у адвертајзинг може користити за обесхрабрење уласка, али да

са порастом вредности фактора узајамног дејства адвертајзинга, снага адвертајзинга као оружја у спречавању уласка на тржиште опада.

У раду 5.6 је указано на значај економије информација за функционисање и резултат тржишних процеса. У савременим корпорацијама, две стране ангажоване у неком уговору могу имати различите циљеве и поседовати различит ниво информација. Овај проблем познат је под називом проблем “послодавац-унајмљеник“, и за његово решавање и анализу у пракси се често користе концепти теорије игара. У раду је дати проблем моделиран као Бајесова игра у екстензивној форми, а дато је и могуће тумачење решења одређеног уз помоћ концепта Бајес-Нешовог еквилибријума.

У раду 6.16 је указано на значај економије информација за функционисање и резултат тржишних процеса. У савременим корпорацијама, две стране ангажоване у неком уговору могу имати различите циљеве и поседовати различит ниво информација. Овај проблем познат је под називом проблем “послодавац-унајмљеник“, и за његово решавање и анализу у пракси се често користе концепти теорије игара. У раду је дати проблем моделиран као Бајесова игра у екстензивној форми, а дато је и могуће тумачење решења одређеног уз помоћ концепта Бајес-Нешовог еквилибријума.

У раду 6.20 су представљени модели теорије игара и финансијски критеријуми као комбиновани и међусобно допуњујући алати за избор најбоље алтернативе у смислу инвестирања, при чему је посматран искључиво дуопол. За избор оптималних цена предложен је Бертранов модел дуопола, након чега су финансијски критеријуми даље коришћени за доношење одлуке о томе да ли је излазак на тржиште са таквим ценама оправдан. Посебан нагласак је стављен на модеран начин утврђивања дисконтне стопе преко *WACC* коефицијента уз помоћ *CAPM* методе. Предложен приступ тестиран је на примеру, где је комплетна симулација имплементирана у *MS Excel*-у.

У раду 6.12 је разматрана примена концепата теорије игра у преговарању, са посебним нагласком на стратешке потезе. Преговарање је процес који се састоји у превазилажењу препрека, односно почетних позиција страна у преговорима у циљу постизања међусобне сагласности. У раду је дат преглед неких потеза који се могу применити у пословним преговорима у циљу остваривања стратешке предности.

Радови који се односе на примене метода операционих истраживања

У раду 2.13 је најпре описана симулација функционисања ланца снабдевања кроз пивску игру, која је рађена са студентима, како би им се демонстрирао ефекат бича и како би кроз сопствено искуство уочили психолошке ефекте недостатка кооперације. Затим је комуникација учесника у овој симулационој игри анализирана и категорисана у терминима трансакционе анализе. Показано је да трансакциона анализа може да се користи за дијагнозу и разумевање социјалних интеракција у ланцима снабдевања, као и за бољу координацију и превазичажење проблема у комуникацији.

У раду 2.16 су истражене могућности примене методе за анализу ризика у мерењу енергетске сигурности земље и њене зависности од спољних извора. Применом ФМЕА методе извршено је квантификовање ризика од несташице уља у земљама Европске уније и мерење њихове способности да одговоре на растућу потражњу и зависност од

нафте. Као резултат студије, извршено је рангирање ових земаља по степену ризика коме су изложене, као и анализа разлога који леже у основи такве ранг листе.

Радови 1.9 и 5.7 баве се применом вишекритеријумске анализе и финансијских критеријума за процену инвестиционих пројеката у условима неизвесности, а у циљу смањења ризика.

У раду 3.20 су примењене вишеатрибутивне методе за идентификовање кључних фактора на основу којих наставници и учитељи бирају уџбеничку литературу у систему основног образовања. Конкретно, примењене су АХП метода и *Conjoint* анализа. Добијени резултати могу да послуже за утврђивање јединствених званичних критеријума при избору уџбеника за основно образовање.

У радовима 2.20, 3.29, 3.30, 3.45, 6.11, 6.15 и 6.17 разматра се примена концепата операционих истраживања и анализе ризика у рударству. Радови представљају резултат рада на пројекту финансираном од стране Министарства просвете и науке под називом "Мониторинг и адаптивно управљање ризиком у површинској експлоатацији минералних сировина". У радовима 2.20 и 6.17 се разматра проблем планирања рудничке производње путем детерминистичког и фази линеарног програмирања (ЛП). После уводног сагледавања проблема, дати су краћи прикази општих поставки детерминистичког и фази ЛП модела. Примена модела и компаративна анализа добијених резултата је показана на примеру Рударског басена "Колубара", са четири површинска копа угља. Показано је да је линеарно програмирање ефикасан алат за математичко моделирање у рударству. Након поређења предности и недостатака детерминистичког и фази ЛП модела, дошло се до закључка да је неопходно укључити оба приступа у потрази за оптималним планом производње. У радовима 3.45 и 6.15 даје се преглед основних циљева, корака и општих метода управљања ризиком у сложеним техничким системима као што су рударска постројења. Посебна пажња је посвећена третирању неизвесности и класификацији метода за процену ризика.

У раду 3.29 анализирани су екстерни ризици у рударству, са посебним освртом на предузеће „Костолац“. Применом ФМЕА методе анализирани су економски, финансијски, тржишни, регулаторни, експропријациони, геополитички, друштвени и еколошки ризици, и кроз анализу више сценарија идентификовани потенцијални хазарди и издвојени приоритетни на које посебно треба обратити пажњу. Радови 3.30 и 6.11 баве се проблемом оптимизације утоварно-транспортне опреме на површинским коповима. У случају површинског копа минералних сировина, економски резултати углавном зависе од планирања и контроле трошкова транспорта. У раду 6.10 дат је преглед литературе везан за методе које се користе у срху проналажење компатибилних скупова камиона и утоваривачи тако да се укупни трошкови компанија сведу на минимум. У раду 3.16 дефинисан је модел линеарног целобројног програмирања за проналажење оптималног скупа камиона и утоваривача. Модел је тестиран кроз нумерички пример чиме је илустрована могућност његове примене у решавању реалних проблема у пракси.

4. Збирни преглед резултата научно-истраживачког рада кандидата

Збирни преглед квантитативних показатеља научно-истраживачког рада кандидата по категоријама радова дат је у наредној табели.

Име и презиме: др Марија Кузмановић, ванредни професор	Звање у које се бира: Редовни професор		Ужа научна, односно научна област за коју се бира: Операциона истраживања	
Научне публикације	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора пре последњег	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора пре последњег
Рад у међународном часопису изузетних вредности (M21a)	1	1	-	-
Рад у врхунском међународном часопису (M21)	2	-	-	-
Рад у истакнутом међународном часопису (M22)	2	1	2	1
Рад у међународном часопису (M23)	5	1	2	2
Рад у националном часопису међународног значаја (M24)	2	1	1	1
Уређивање међународног научног часописа (M28a)	-	-	1	-
Уређивање националног научног часописа (M29в)	-	-	1	-
Рад у научном часопису националног значаја објављен у целини (M50)	3	3	4	1
Поглавље у монографији водећег међународног значаја (M13)	-	1	-	-
Поглавље у монографији међународног значаја (M14)	1	1	3	4
Уређивање тематског зборника водећег међународног значаја (M17)	-	-	-	1
Предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини (M31)	-	1	-	-
Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен у целини (M33)	10	3	24	10
Уређивање зборника саопштења међународног научног скупа (M36)	-	-	1	-
Монографија националног значаја (M42)	1	-	-	-
Поглавље у тематском зборнику националног значаја (M45)	-	1	-	1
Рад у научном часопису националног значаја објављен у целини M50	3	3	4	1
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен у целини (M63)	18	1	24	-
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен у целини (M66)	-	-	1	-
Стручне публикације	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора пре последњег	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора пре последњег
Уџбеник, практикум, збирка задатака, или поглавље у публикацији те врсте са више аутора		1	2	
Остале стручне публикације			1	

V Оцена испуњености услова за избор

На основу увида у конкурсни материјал, Комисија закључује да др Марија Кузмановић, редовни професор Факултета организационих наука Универзитета у Београду, у потпуности задовољава све захтеване услове предметног Конкурса. Комисија овај закључак образлаже следећим чињеницама, наведеним у редоследу прописаних обавезних и изборних услова у Сажетку реферата Комисије о пријављеним кандидатима (образац 4В, Универзитета у Београду), а према Правилнику о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду.

Обавезни услови:

- Кандидат Марија Кузмановић има научни степен доктора наука из уже научне области операциона истраживања.
- Поседује више од 20 година радног искуства, од чега 16 година у настави на Факултету организационих наука Универзитета у Београду, у ужој научној области операциона истраживања. Самостално обавља наставни рад на предметима наведеним у овом извештају, из уже научне области операциона истраживања, на свим нивоима студија, почев од основних академских, преко мастер, до докторских студија.
- У досадашњим студентским анкетама добијала је високу оцену педагошког рада. Укупна просечна оцена кандидата, др Марије Кузмановић у последњих 5 година износи 4.91, на скали од 1 до 5. На основу изнетог, Комисија сматра да резултати педагошког рада кандидата задовољавају критеријуме Закона о високом образовању за избор у звање редовног професора и да се могу оценити као врло успешни.
- Учествоје у процесу унапређења и развоја наставних планова и програма на свим нивоима студија. Самостално је развила 4 предмета на свим нивоима студија, из којих се активно држи настава. Такође је учествовала у унапређењу студијског програма Пословна аналитика мастер академских студија. Педагошки рад кандидата може да се оцени као изузетно успешан. Резултати које је остварила др Марија Кузмановић у педагошком раду, у потпуности испуњавају критеријуме за избор у звање редовног професора.
- Кандидат др Марија Кузмановић је више пута била члан комисија за избор у звања научно-наставног подмлатка Катедре за Операциона истраживања и статистику на Факултету организационих наука и члан једне комисије за избор у научно звање научни сарадник на Факултету за хотелијерство и туризам, Универзитета у Крагујевцу. Била је ментор једне одбрањене докторске дисертације, једне магистарске тезе, 58 мастер академских радова и 120 дипломских и завршних радова. Комисија оцењује да је Кандидат показала изузетно добре резултате у развоју научно-наставног подмлатка и констатује да Кандидат задовољава услов учешћа у комисијама за одбрану завршних радова на академским специјалистичким, мастер или докторским студијама.
- Кандидат испуњава услов да поседује оригинално стручно остварење или учешће у пројекту. Била је члан тима у 4 пројекта министарства надлежног за науку и члан тима у 3 Ерасмус+ пројекта.

- Кандидат др Марија Кузмановић је аутор једног уџбеника и коаутор две збирке задатака са практикумом из области за коју се бира. Такође, аутор је монографије која представља основну литературу на изборном предмету мастер академских студија на Факултету организационих наука.
- Укупан број објављених радова др Марије Кузмановић у категоријама M21-M23 је 20, од чега 6 након избора у звање ванредног професора. Објавила је 5 радова категорије M24 (2 у претходном изборном периоду), а укупно 11 радова категорије M50, од чега је 4 у периоду након избора у звање ванредног професора. Има 10 објављених поглавља у монографијама међународног значаја (6 после избора у звање ванредног професора). Комисија констатује да кандидат задовољава услов објављена два рада из категорије M21, M22 или M23 од избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Такође, Комисија констатује да кандидат задовољава услов потребног броја радова за менторство у вођењу докторских дисертација по Стандарду 9 Правилника о стандардима за акредитацију студијских програма НАТ-а.
- У квалитативном смислу, анализа научних, стручних и других радова кандидата др Марије Кузмановић показује значајан допринос развоју научне мисли у ужој научној области за коју се бира. Међународна видљивост објављених резултата кандидата потврђена је подацима о цитираности објављених радова. Према извору Google Scholar, укупан број цитата је 511, број цитата од 2016. године је 361, укупан *h*-индекс: 12, а *h*10-индекс је 14. Према извору *Scopus*, укупан број цитата је 175, а укупан *h*-индекс је 6. Према извору WoS, укупан број цитата без аутоцитата је 115, а укупан *h*-индекс је 6. Према Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ укупан број хетеро цитата у бази података WoS за период од 2008. године до јуна 2021. године је 115, *h*-индекс = 6. Комисија констатује да кандидат задовољава услов цитираности од бар 10 хетеро цитата.
- Комисија констатује да кандидат др Марија Кузмановић испуњава услов да има објављене радове у зборницима научних скупова међународног и националног значаја, укључујући и предавање по позиву на међународном или домаћем научном скупу. У зборницима научних скупова међународног значаја објавила је укупно 47 рада од којих је 14 објављено након избора у звање ванредног професора а међу њима је и предавање по позиву на међународној конференцији. У зборницима радова научних скупова националног значаја објавила је укупно 43 рада.

Изборни услови:

Комисија констатује да др Марија Кузмановић задовољава услове стручно-професионалног доприноса, на основу следећих чињеница.

- Члан је уредништва 2 научна часописа од чега је један у категорији M24, а други индексиран у бази Scopus (*CiteScore* = 1.2). Уредник је специјалног броја часописа *Educational Sciences* (индексиран у базама: Scopus (*CiteScore* = 2.1), *ESCI (Web of Science)*, *ERIC*). Била је уредник зборника радова једне међународне и једне домаће конференције и уредник зборника абстраката једне међународне конференције.

Уредник је једног тематског зборника водећег међународног значаја, чији је издавач *Springer* (индексиран у бази *Scopus*).

- Била је потпредсеник организационог одбора две научне конференције, технички секретар једне научне конференције и члан организационог одбора пет међународних и домаћих научних скупова. Била је члан више програмских одбора међународних и домаћих научних скупова из области операциона истраживања.
- Била је ментор једне докторске дисертације, једног магистарског рада и 58 мастер академских радова. Такође је била члан комисије за преглед и одбрану једне докторске дисертације и 57 завршних радова на мастер академским студијама,
- Била је члан тима три међународна пројекта финансирана од стране Европске комисије. Такође је била учесник у четири национална научна пројекта финансирана од стране министарства надлежног за науку, и то:
- Била је спољњи рецензент радова у већем броју међународних часописа, од којих су многи на *SCI* или *SSCI* листи. Била је рецензент једног иностраног уџбеника и великог броја радова публикованих у у зборницима радова домаћих и међународних научних конференција.

Комисија констатује да др Марија Кузмановић задовољава услове доприноса академској и широј заједници, на основу следећих чињеница.

- Кандидат др Марија Кузмановић је била члан Савета Факултета организационих наука, руководилац Лабораторије за операциона истраживања „Др Јован Петрић“ и члан бројних комисија и радних група на Факултету организационих наука.
- Више пута је учествовала у раду стручног и законодавног органа и комисија у широј друштвеној заједници. Била је вршилац дужности помоћника министра за међународну сарадњу и европске интеграције у Министарству просвете, науке и технолошког развоја, члан стручног тима за реформу високог образовања у Републици Србији (*HERE* тим), заменик председавајућег Преговарачке групе за образовање и културу (поглавље 26) у процесу приступања Европској унији, представник Републике Србије у стратешком комитету Ерасмус+, члан радне групе за израду дела Стратегије 2030 (Високо образовање и наука), члан радне групе за израду Закона о финансирању високог образовања, члан радне групе за израду Нацрта Закона о дуалном моделу студија у високом образовању, члан Посебне радне групе за координацију послова у вези са успостављањем јединственог информационог система просвете (ЈИСП), члан комисије за координисање и праћењу активности на увођењу матуре.
- Председник је Секторског већа за сектор природних наука, математике и статистике у Републици Србији
- Била је коментор тима студената Факултета организационих наука који су на светском студентском такмичењу из Операционих истраживања и пословне аналитике у организацији Института за операциона истраживања и науку о менаџменту – *INFORMS*, освојили престижно 4. место у свету.

Комисија констатује да др Марија Кузмановић задовољава услове сарадње с другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству, на основу следећих чињеница.

- Током своје академске каријере била је ангажована као истраживач на пројектима министарства надлежног за науку који окупљају више високошколских установа, као и члан Ерасмус+ пројектних тимова који окупљају високошколске установе више земаља. Такође, учествовала је изради научних радова са представницима других научноистраживачких организација у земљи и иностранству.
- Марија Кузмановић је била члан комисије за избор у звање научни сарадник на Факултету за хотелијерство и туризам, Универзитета у Крагујевцу. Члан је комисије за одбрану докторске дисертације на Рударско-геолошком факултету у Београду.
- Члан је Друштва операционих истраживача Србије и Савеза инжењера и техничара Србије.
- Учествоје у реализацији заједничког програма мастер академских студија са дуалном дипломом *International Business and Management*, развијеног и акредитованог у сарадњи Факултета организационих наука и *Middlesex University* из Лондона.

VI Закључак и предлог комисије

На основу достављене документације, Комисија је констатовала да се на конкурс пријавио један кандидат и то др Марија Кузмановић, ванредни професор Факултета организационих наука.

Увидом у биографију, списак објављених радова, радове и пропратну документацију, Комисија сматра да др Марија Кузмановић, ванредни професор, испуњава услове за избор у звање редовног професора, предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Београду и Статутом Факултета организационих наука.

Анализирајући научне, стручне, педагошке и друге резултате кандидата у области у којој се бира, Комисија је констатовала да је кандидат остварила значајне и запажене резултате у свом досадашњем раду.

Кандидат др Марија Кузмановић је наставник Универзитета у Београду са 16 година искуства. У целокупном протеклом периоду имала је веома високу оцену у анкетама студената. Током каријере била је ангажована на предметима свих нивоа студија на програмима које спроводи Факултет организационих наука самостално или у сарадњи са другим високошколским установама. Била је ментор једне одбрањене докторске дисертације, једне магистарске тезе, 58 мастер радова и 120 дипломских и завршних радова.

У научном раду остварила је завидне резултате са преко 140 научних и стручних публикација. Објавила је 20 научних радова у часописима са импакт фактором, од чега б након избора у звање ванредни професор. Објавила је уџбеник и монографију из научне области за коју се бира. Укупан број хетеро цитата др Марије Кузмановић је 115 према извештају Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“. Уредник је тематског

зборника водећег међународног значаја и члан уредништва два научна часописа. Као члан тима учествовала је у више научних и стручних пројеката у земљи и иностранству.

Својим професионалним резултатима, др Марија Кузмановић је значајно допринела академској и широј заједници, као и развоју области којом се бави.

На основу свега наведеног у овом извештају, Комисија за припрему и писање реферата са задовољством предлаже Изборном већу Факултета организационих наука, Већу научних области техничких наука и Сенату Универзитета у Београду, да се др Марија Кузмановић изабере за наставника у звању редовног професора са пуним радним временом, на неодређено време, за ужу научну област Операциона истраживања.

У Београду, 13.07.2021. године

КОМИСИЈА

др Милан Мартић, редовни професор
Факултета организационих наука,
Универзитета у Београду, председник

др Мирко Вујошевић, редовни професор
Факултета организационих наука,
Универзитета у Београду, члан

др Владимир Поповић, редовни професор
Машинског факултета,
Универзитета у Београду, члан